

SVEUČILIŠTE U ZADRU

Odjel za geografiju
Ulica dr. Franje Tuđmana 24 i
Zadar

P R I J E D L O G

**UVODNIH I OPĆIH ODREDNICA PREDDIPLOMSKIH
I DIPLOMSKIH STUDIJSKIH PROGRAMA**

(GEOGRAFIJA)

Pročelnik Odjela
prof. dr. sc. Martin Glamuzina

ECTS koordinatori
doc. dr. sc. Nikola Glamuzina
mr. sc. Josip Faričić

Zadar 2005.

1. UVOD

Odjel za geografiju (dalje: Predlagatelj) predlaže ustroj preddiplomskoga i diplomskog jednopredmetnoga znanstvenog i dvopredmetnoga nastavničkog studija geografije na Sveučilištu u Zadru.

1. 1. Razlozi pokretanja studija

Predloženi studiji geografije imaju nekoliko važnih zadaća. Najvažniji razlog osnivanja tih studija je općenito pomanjkanje geografskog kadra u Hrvatskoj.

Glavne su potrebe hrvatskoga društva za geografima nastavnicima u osnovnom, srednjem i visokom školstvu. Geografija (zemljopis) je jedan od najvažnijih predmeta u višim razredima osnovne škole (od 5. do 8. razreda), obavezni predmet tijekom četverogodišnjega gimnazijskog obrazovanja te obavezni i izborni predmet koji se najčešće sluša na prve dvije godine u strukovnim školama. Na sveučilišnim studijima u Hrvatskoj geografija je kao predmet, osim na postojećim geografskim studijima na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu i Odjelu za geografiju Sveučilišta u Zadru, dio nastavnog plana na ekonomskim, pomorskim, agronomskim, filozofskim i prometnim fakultetima.

U hrvatskom društvu i gospodarstvu postoje realne potrebe za geografima znanstvenicima, koji bi trebali činiti dio znanstveno-stručnih timova unutar različitih djelatnosti, primjerice, prostorno uređenje, kartografija, statistika, informatika, turizam, zaštita okoliša, novinarstvo, izdavaštvo itd. U svim strukama i djelatnostima u kojima je naglašen prostorni aspekt djelovanja geografi mogu dati konstruktivan obol primjenjujući kompleksna znanja i sposobnosti koje im omogućuje studij geografije.

Treba istaknuti da u Hrvatskoj, za razliku od visokorazvijenih zemalja, geografija nije uspjela dobiti istaknutiju ulogu u društvu i da je, manje-više, svedena na općeobrazovni nastavni predmet u školama, što pridonosi svojevrsnom larpurlartizmu ove znanstvene discipline. Nije stoga neobično da geografija, jedna od najstarijih i u svijetu iznimno uvažena znanost, u hrvatskom sustavu znanosti nema niti svoje znanstveno polje već se najvećim dijelom nalazi unutar područja prirodnih znanosti, polja geoznanosti.

Unutar svjetske i hrvatske geografije razvile su se pojedine znanstvene discipline utemeljene na najnovijim spoznajama geografske stvarnosti, i to unutar složenoga kompleksa međudjelovanja čovjeka i prostora. Nepostojanje odgovarajućeg instituta za geografska istraživanja utjecalo je na općenito slabljenje društvenoga poimanja geografije kao važne, istodobno prirodne i društvene, znanosti jer su izostali potrebni radovi, kompleksne prostorne analize te konkretni prijedlozi utemeljeni na osuvremenjenim, najvećim dijelom informatiziranim, geografskim znanstvenim metodama.

U posljednjih pedesetak godina nadmašena je tradicionalna uloga geografije kao znanosti koja bi trebala samo inventarizirati ili opisati određene prirodne i društveno-gospodarske prostorne pojave i procese. Geografska znanja i vještine trebale bi poslužiti kao važan stup svim onim aktivnostima koje se odvijaju u prostoru, odnosno svugdje gdje su prostorni odnosi od prvorazrednog interesa.

Geografski studiji ustrojani su na gotovo svim europskim i svjetskim sveučilištima. Uz određene posebnosti i specijalizacije unutar geografske znanosti, općegeografsko sveučilišno obrazovanje uglavnom je podudarno na svim studijima. Temeljnoga geografskog "kostura" drže se i ovdje predloženi programi. Zbog povijesnoga nasljeđa predloženim programima najbliži su programi geografskih studija na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Ljubljani i Pedagoškom fakultetu Sveučilišta u Mariboru. Geografija kao znanstvena disciplina posebno je razvijena na anglosaksonskim (britanskim i američkim) i njemačkim sveučilištima, a jaki i

međunarodno priznati studiji geografije već desetljećima čine važnu okosnicu francuskih, talijanskih, španjolskih, nizozemskih i dr. sveučilišta.

Primjeri geografskih studija na europskim sveučilištima:

1. *Oddelek za geografiju*, Filozofska fakulteta, Ljubljana, Slovenija
<http://www.ff.uni-lj.si/geo/>

2. *Oddelek za geografiju*, Pedagoška fakulteta, Univerza v Mariboru, Maribor, Slovenija
<http://www.geografija.com/>

3. *Department of Geography and Geomatics*, University of Glasgow, Glasgow, Scotland, United Kingdom
<http://www.geog.gla.ac.uk:443/>

4. *Department of Geography*, Kings College London, University of London, London, England, United Kingdom
<http://www.kcl.ac.uk/depsta/geog/index.html>

5. *School of Geographical Sciences*, University of Bristol, Bristol, United Kingdom
<http://www.ggy.bris.ac.uk/>

6. *Geographisches Institut*, Ruprecht-Karls-Universität, Heidelberg, Deutschland
<http://www.geog.uni-heidelberg.de/>

7. *Dipartimento di scienze geografiche e storiche*, Università degli Studi di Trieste, Trieste, Italia
<http://www.univ.trieste.it/~nirfsf/DipSciGeSto/>

1. 2. Dosadašnja iskustva predlagača u provođenju ekvivalentnih programa

Dvopredmetni sveučilišni dodiplomski studij geografije na Filozofskom fakultetu u Zadru započeo je radom, na novoosnovanom **Odsjeku za geografiju**, početkom akademske godine 1994./95.

Od 2003. Odsjek za geografiju Filozofskog fakulteta u Zadru transformiran je u **Odjel za geografiju Sveučilišta u Zadru**.

Završetkom dodiplomskog studija geografije studenti su stjecali stručni naziv *profesor geografije*, uz pripadajući naziv struke drugoga dvopredmetnog studija.

Od 2002. pokrenut je poslijediplomski studij *Geografske osnove litoralizacije Hrvatske*, na kojem se mogu steći akademski naslovi *magistra* i *doktora znanosti* (prirodne znanosti, polje geoznanosti). Na tom studiju poslijediplomanti su imali mogućnost specijalizacije u složenoj problematici geografskih mijena u obalnim područjima Hrvatske te mogućnostima društveno-gospodarskog vrjednovanja obalnog prostora. Trenutno se navedeni poslijediplomski studij prestrukturira u interdisciplinarni trogodišnji doktorski studij.

Od 1994. do 2000. upisivano je ukupno 40 studenata u dvopredmetnim kombinacijama geografije i drugih studijskih grupa, a od 2000. upisna kvota povećana je na 50 studenata. Do sada je, od 1998. do kraja 2004. diplomiralo oko 120 studenata geografije. Prema povratnim informacijama najveći dio diplomiranih geografa zaposlio se u školama, sveučilištima te na drugim ustanovama i u različitim tvrtkama.

Tijekom 2004. međunarodno stručno povjerenstvo (za znanstveno područje prirodnih znanosti, polje geoznanosti, grana geografija) evaluiralo je rad Odjela za geografiju te detaljno analiziralo različite segmente geografskog studija. Njihova je ocjena, potvrđena u Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa, bila pozitivna u svakom pogledu, o čemu postoji službena potvrda u dokumentu MZOŠ-a od 24. studenoga 2004.

U skladu s navedenim, na predloženim programima studija geografije neće se bitnije mijenjati upisna kvota u odnosu na dosadašnje.

1. 3. Partneri izvan visokoškolskog sustava

Među partnerima izvan visokoškolskog sustava koji su zainteresirani za predložene studije iz javnoga i privatnog sektora treba izdvojiti sljedeće:

a) osnovne i srednje škole – u kojima će se zapošljavati geografi koji imaju završen preddiplomski i diplomski nastavnički smjer studija; njihove kvalifikacije (stečena znanja i vještine) omogućit će im rad u osnovnoškolskoj i srednjoškolskoj redovitoj nastavi te djelovanje u različitim izvannastavnim i izvanškolskim oblicima rada s djecom;

b) zavodi za prostorno uređenje – u kojima bi se trebali zapošljavati geografi znanstvenoga smjera; uz arhitekate, trenutno dominantne stručnjake u prostorno-planerskim državnim, županijskim i općinskim zavodima te privatnim tvrtkama u Hrvatskoj, a prema iskustvima iz razvijenih zemalja (Njemačka, Francuska, Italija, Velika Britanija i dr.), u svakom slučaju trebali bi se zapošljavati geografi;

c) izdavaštvo – u različitim izdavačkim tvrtkama i institucijama geografi, s obzirom na općeobrazovna obilježja struke te na postignut stupanj specijalizacije unutar same geografije, čine važan dio autorskih i uredničkih timova; uz izdavaštvo školskih udžbenika posebno se ističe uloga geografa u leksikografskim ustanovama te izdavačkim kućama u kojima se uređuju stručna, znanstvena i popularna izdanja i područja geografije i srodnih znanosti;

d) kartografske i geoinformatičke ustanove i privatne tvrtke – uloga geografa u kartografsko-geoinformatičkoj domeni do sada je bila uglavnom sporedna; geografi bi trebali pridonijeti kvaliteti kartografskih proizvoda prilikom uređivanja baza geografskih (prostornih) podataka i odabira relevantnih sadržaja za grafičko prikazivanje prostornih odnosa;

e) tijela državne uprave te lokalne uprave i samouprave – stručni odjeli za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, statistiku, prosvjetu, društvene djelatnosti i dr.;

f) javne ustanove za zaštitu prirode (posebno nacionalni parkovi i parkovi prirode);

g) javne tvrtke za upravljanje i gospodarenje prostorom (Hrvatske vode, Hrvatske šume, Hrvatske ceste, Hrvatska vodoprivreda i dr.);

h) turističke organizacije i agencije – geografi osnovnim regionalno-geografskim i turističko-geografskim obrazovanjem stječu kompetencije rada u različitim turističkim tvrtkama, i to za obavljanje različitih poslova, od stručnih turističkih vodiča do članova planerskih timova za oblikovanje turističke ponude te analizu prostornih aspekata turističkoga prometa;

i) Hrvatska vojska (vojna učilišta, stožeri i svi rodovi, posebno unutar kopnene vojske i mornarice)

j) različite druge javne i privatne ustanove i tvrtke koje svoje aktivnosti ostvaruju u prostoru (istraživanje utjecaja različitih aktivnosti na okoliš, procjena prirodno-geografskih i socio-geografskih činitelja prostornog razvoja, mediji i dr.)

1. 4. Otvorenost studija prema pokretljivosti studenata

Predloženi programi prilagođeni su općim odredbama Bolonjske deklaracije. Pokretljivost studenata unutar hrvatskih sveučilišta te suradnja s inozemnim sveučilištima omogućena je vrednovanjem opterećenja studenata prema predmetima odgovarajućim iznosom ECTS-a (bodova). Udio obaveznih predmeta smanjuje se u odnosu na izborne predmete sukcesivno prema višim godinama studija. Velika izbornost predmeta omogućuje autonomiju studenata pri oblikovanju svoga osobnog studijskog programa, a s time i mogućnost odabira studiranja na drugom hrvatskom ili (poželjno) inozemnom sveučilištu. Isto tako, studentima s drugih hrvatskih i s inozemnih sveučilišta biti će omogućeno aktivno sudjelovanje u nastavi na predloženim geografskim studijima na zadarskom sveučilištu.

Suradnja se trenutno dogovara sa srodnim studijima na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, Pedagoškom fakultetu Sveučilišta u Mariboru te na studiju *upravljanja prostorom* u organizaciji Odjela za geografska i povijesna istraživanja Sveučilišta u Trstu. U planu je uspostava suradnje sa sveučilištima tzv. Coimbra grupe te drugim visokoškolskim ustanovama iz zemalja Europske unije. Početke suradnje s pojedinim inozemnim sveučilištima već realiziraju pojedini mlađi zaposlenici Odjela za geografiju, primjerice oni koji ostvaruju studijske boravke zbog izrade doktorskih disertacija.

1. 5. Posebnosti geografskih studija na Sveučilištu u Zadru

Predloženi studiji geografije na Sveučilištu u Zadru jedini su geografski studiji na hrvatskoj obali. Zbog toga se u okviru nastavnog plana te nastavnih programa pojedinih obaveznih i izbornih predmeta poseban naglasak daje na proučavanje kompleksnih geografskih pojava, procesa i struktura hrvatskoga litoralnog pojasa, posebno obale, otoka i Jadranskoga mora.

Studiji geografije trebali bi pridonijeti stvaranju znanstvene jezgre koja će proučavati jedinstveni obalni krajolik, obilježen i u svjetskim okvirima nadasve poznat, prema znakovitom suodnosu krša, mora i tisućljetnih društveno-gospodarskih aktivnosti.

2. OPĆI DIO

2. 1. Naziv studija

Nazivi su predloženih studija sljedeći:

2. 1. 1. Preddiplomski jednopredmetni znanstveni studij geografije
2. 1. 2. Preddiplomski dvopredmetni nastavnički studij geografije
2. 1. 3. Diplomski jednopredmetni znanstveni studij geografije
2. 1. 4. Diplomski dvopredmetni nastavnički studij geografije

2. 2. Nositelj studija

Nositelj studija je Sveučilište u Zadru.

2. 3. Izvođač studija

Izvođač studija je Odjel za geografiju Sveučilišta u Zadru. Nastavu pojedinih izbornih predmeta izvodit će drugi sveučilišni odjeli (Odjel za povijest, Odjel za sociologiju, odjeli za strane jezike i dr.), ali i nastavnici s drugih hrvatskih i inozemnih sveučilišta, sve u skladu s otvorenošću studija prema hrvatskoj i inozemnoj znanstvenoj javnosti.

2. 4. Trajanje studija

Studij se organizira prema modelu 3 + 2. Preddiplomski studij traje 3 godine, a diplomski studij traje 2 godine.

2. 5. Uvjeti upisa na studij

Za upis na predložene preddiplomske studije geografije vrednuje se srednjoškolski uspjeh iz relevantnih nastavnih predmeta (geografija, ekonomska geografija, turistička geografija, pomorska geografija i sl.), opći uspjeh u srednjoj školi i državna matura, a na razredbenom ispitu provjeravaju se temeljna geografska znanja.

Za upis na predložene diplomske studije geografije glavni je uvjet završeni prediplomski studij geografije na postojećim geografskim studijima na Zadarskom sveučilištu, ili na geografskim studijima u domovini, ili na geografskim studijima u inozemstvu. Za upis na diplomski studij Odjel za geografiju osniva povjerenstvo, koje prosuđuje kvalifikacije pristupnika prema Pravilniku za upis na diplomski studij.

Osnovna odredba Pravilnika jest vrlo dobra i izvrsna ocjena općeg uspjeha na preddiplomskom studiju te minimalni broj (180) bodova s preddiplomskog studija.

2. 6. Kompetencije koje student stječe završetkom preddiplomskog studija

Student koji završi trogodišnji preddiplomski studij geografije *znanstvenog smjera* osposobljen je za poslove prikupljanja i obrade prostornih podataka u znanstvenim ustanovama, prostorno-planerskim ustanovama, u kartografskim ustanovama i tvrtkama te u tijelima državne i lokalne uprave.

Student koji završi trogodišnji preddiplomski studij geografije *nastavničkog smjera* osposobljen je za izvođenje dijela nastave (praktični i terenski rad) te za pomaganje nastavnicima u pripremi nastave.

2. 7. Kompetencije koje student stječe završetkom diplomskog studija

Student koji završi diplomski studij geografije *znanstvenog smjera* osposobljen je za stručne i znanstveno-istraživačke poslove u znanstvenim ustanovama, prostorno-planerskim ustanovama, u kartografskim ustanovama i tvrtkama, u tijelima državne i lokalne uprave, u turističkim tvrtkama, izdavačkim kućama i sl. Od ponajboljih studenata mogu se birati asistenti u suradnička i istraživačka zvanja na visokoškolskim i znanstvenim ustanovama.

Student koji završi dvopredmetni diplomski studij geografije *nastavničkog smjera* osposobljen je za nastavnika geografije u gimnazijima i srednjim strukovnim školama. Od ponajboljih studenata mogu se birati asistenti u suradnička i istraživačka zvanja na visokoškolskim ustanovama.

2. 8. Sručni ili akademski naziv ili stupanj koji se stječe završetkom studija

Student po završetku preddiplomskog geografskog studija stječe naziv (stupanj) **geografa prvostupnika** (eng. *Bachelor of Science in Geography*), a po završetku diplomskoga studija naziv (stupanj) **magistra geografije** (eng. *Master of Science in Geography*). Dodatak (supplement) diplomi s popisom predmeta dokazivat će specijalizaciju.

Pročelnik Odjela:

Prof. dr. sc. Martin Glamuzina

3. OPIS PROGRAMA

3.1. Popis obveznih i izbornih predmeta i/ili modula s brojem sati aktivne nastave potrebnih za njihovu izbedbu i brojem ETCS bodova.

PRIJEDLOG NASTAVNOG PLANA DVOPREDMETNOGA NASTAVNIČKOG STUDIJA GEOGRAFIJE (MODEL 3+2 ILI ALTERNATIVNO 5 + 0)

I. godina, 1. semestar

PREDMET	SATI TJEDNO			ECTS BODOVI
	P*	V	S	
A) temeljni				
Uvod u geografiju	2			2
Uvod u kartografiju	2	1		3
Osnove geologije	1	1		2
Hidrogeografija	2	1		3
Terenska nastava				2
B) izborni (bira se 1 od 2)				
Osnove petrologije i mineralogije	1	1		2
Biogeografija s ekologijom	1	1		2
C) predmet iz skupine opće programske osnove				
*Kineziologija			2	0,25
Predmet opće programske osnove (strani jezik i dr.)	1		1	1
Ukupno:				15

I. godina, 2. semestar

PREDMET	SATI TJEDNO			ECTS BODOVI
	P	V	S	
A) temeljni				
Primijenjena kartografija	1	2		3
Odabrana poglavlja iz geologije	1	1		2
Uvod u regionalnu geografiju	2			2
Statističke i grafičke metode u geografiji		3		4
Terenska nastava				2
B) izborni (bira se 1 od 2)				
Geoinformatika	1	1		2
Odabrana poglavlja iz fizičke geografije	1	1		2
C) predmet iz skupine opće programske osnove				
*Kineziologija	0		2	0,25
Ukupno:				15

* Ne ulazi u sustav bodova

* P = predavanja, V = vježbe, S = seminar.

II. godina, 3. semestar

PREDMET	SATI TJEDNO			ECTS BODOVI
	P*	V	S	
A) temeljni				
Klimatologija	2	1		3
Geomorfologija	2	1		3
Osnove urbane geografije	2			2
Razvoj i razmještaj stanovništva svijeta	1	1		2
Engleski jezik u geografiji		2		1
Terenska nastava				2
B) izborni u okviru odjela (bira se 1 od 2)				
Regionalna geografija Australije s Oceanijom	1			2
Regionalna geografija Rusije	1			2
C) predmet iz skupine opće programske osnove				
*Kineziologija			2	0,25
Ukupno:				15

II. godina, 4. semestar

PREDMET	SATI TJEDNO			ECTS BODOVI
	P	V	S	
A) temeljni				
Dinamika i struktura stanovništva svijeta	2			2
Pomorska geografija	2			2
Regionalna geografija Azije	2		1	2
Regionalna geografija Afrike	2		1	2
Engleski jezik u geografiji		2		1
Terenska nastava				2
B) izborni u okviru odjela (biraju se 2 od 3)				
Industrijska geografija	2			2
Razvoj urbanih sustava u svijetu	2			2
Agrarna i ruralna geografija	1		1	2
C) predmet iz skupine opće programske osnove				
*Kineziologija			2	0,25
Ukupno:				15

* Ne ulazi u sustav bodova

* P = predavanja, V = vježbe, S = seminar.

III. godina, 5. semestar

PREDMET	SATI TJEDNO			ECTS BODOVI
	P*	V	S	
A) temeljni				
Metodika nastave geografije	2		1	3
Prirodno-geografski aspekti razvoja Hrvatske	2			2
Regionalna geografija Angloamerike	2		1	2
Reg. geografija Sjeverne i Zapadne Europe	2		1	2
Terenska nastava				2
B) izborni u okviru odjela (biraju se 2 od 3)				
Uvod u turističku geografiju	2			2
Historijska geografija	1		1	2
Multimedijska geografija		2		2
Ukupno:				15

III. godina, 6. semestar

PREDMET	SATI TJEDNO			ECTS BODOVI
	P	V	S	
A) temeljni				
Društveno-geografski aspekti razvoja Hrvatske	2			2
Reg. geografija Južne, Srednje i Istočne Europe	2		1	2
Regionalna geografija Latinske Amerike	2		1	2
Praktični metodički rad u nastavi geografije		3		2
Geografski seminar			2	2
Terenska nastava				2
Završni rad				3
B) izborni u okviru odjela (bira se 1 od 2)				
Prometna geografija	2			1
Turističke regije svijeta	1		1	1
Ukupno:				15+1

* P = predavanja, V = vježbe, S = seminar.

IV. godina, 7. semestar

PREDMET	SATI TJEDNO			ECTS BODOVI
	P*	V	S	
A) temeljni				
GIScience – Znanost o geoprostornim informacijama	1	2		2
Geoekologija	2	1		2
Terenska nastava				2
B) izborni u okviru odjela (biraju se 2 od 7)				
Geologija Hrvatske	1	2		4
Teorija političke geografije	2			4
Digitalna kartografija	1	2		4
Suvremeni demogeografski trendovi	1		2	4
Turistička geografija Hrvatske	1		2	4
Geografski aspekti upravljanja obalnim područjima	1		2	4
Pedogeografija	2	1		4
C) Modul za stjecanje nastavničkih kompetencija				
Izborni predmet				1
Izborni predmet				1
Ukupno:				15*

* Zbroj bodova iznosi 16, a predviđa se da 1 bod bude obuhvaćen kvotom bodova na drugoj dvopredmetnoj studijskoj grupi.

IV. godina, 8. semestar

PREDMET	SATI TJEDNO			ECTS BODOVI
	P	V	S	
A) temeljni				
Geoaspekti regionalizacije i prostornog planiranja	2		1	2
Geografija krša	2	1		2
Terenska nastava				2
B) izborni u okviru odjela (biraju se 2 od 8)				
Odabrana poglavlja iz klimatologije	1	1	1	4
Suvremeni geopolitički problemi svijeta	1		2	4
Osnove oceanologije	2	1		4
Tipologija staništa	2		1	4
Antropološka demogeografija	1		2	4
Odabrana poglavlja iz geomorfologije	1	1	1	4
Kulturalna geografija	1		2	4
Suvremena geografska problematika hrvatskih otoka	1		2	4
C) Modul za stjecanje nastavničkih kompetencija				
Izborni predmet				1
Izborni predmet				1
Ukupno:				15*

* Zbroj bodova iznosi 16, a predviđa se da 1 bod bude obuhvaćen kvotom bodova na drugoj dvopredmetnoj studijskoj grupi.

* P = predavanja, V = vježbe, S = seminar.

V. godina, 9. semestar

PREDMET	SATI TJEDNO			ECTS BODOVI
	P*	V	S	
A) temeljni				
Metodologija znanstveno-istraživačkog rada u geografiji	1		1	2
Diplomski seminar			2	2
Terenska nastava				2
B) izborni u okviru odjela (biraju se 2 od 9)				
Odabrana poglavlja iz hidrogeografije	1	1	1	4
Geografija religija	1		2	4
Ekonomске integracije u svijetu	2		1	4
Zoogeografija	2		1	4
Hrvatsko iseljeništvo	1		2	4
Geomatika	1	2		4
Geografija obitelji	1		2	4
Medicinska geografija	2		1	4
Geografija Sredozemlja	1		2	4
C) Modul za stjecanje nastavničkih kompetencija				
Izborni predmet				1
Izborni predmet				1
Ukupno:				15*

* Zbroj bodova iznosi 16, a predviđa se da 1 bod bude obuhvaćen kvotom bodova na drugoj dvopredmetnoj studijskoj grupi.

V. godina, 10. semestar

PREDMET	SATI TJEDNO		ECTS BODOVI
	Rad s mentorom		
A) pisanje završnog rada			
Završni rad	15		13
Terenska nastava			2
Ukupno:			15

* P = predavanja, V = vježbe, S = seminar.

3.2. Opis svakog predmeta

DVOPREDMETNI NASTAVNIČKI STUDIJ GEOGRAFIJE (MODEL 3+2 ILI ALTERNATIVNO 5+0) - PREDDIPLOMSKI

NAZIV KOLEGIJA: Uvod u geografiju**Ime nositelja kolegija: prof. dr. sc. Damir Magaš; dmagas@unizd.hr**

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 1/1
- **Status kolegija:** obavezan
- **Uvjet upisa kolegija:** srednjoškolsko znanje
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/2 (2 P = 30) ¹
- **(Ukupno dana terenske nastave):** u okviru zajedničke t. n. u trajanju od 3 dana
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 2 (30 P*3,5 = 105, ukupno: 105) ²

Opis/sadržaj kolegija**Okvirni sadržaj:**

Značajke geografije kao znanosti (filozofija, teorija, metodologija, kategorije i aksiomi); Geografija u sustavu znanosti; Razvoj geografske misli; Metode geografije; Struktura geografije kao znanosti: Fizička geografija, Antropogeografija, Regionalna geografija; Pristupi u geografiji (behavioristički, ekološki, humanistički, strukturalistički); Suvremeni trendovi u geografiji (noviji razvoj i položaj fizičke geografije, noviji pristupi regionalnoj geografiji, nove metode); Primijenjena geografija; Geografski koncept prostora. Geografija u obrazovanju; Razvoj geografije u Hrvatskoj.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

Savladavanje znanja o geografiji kao znanosti, njenim disciplinama odnosno strukturi, filozofiji, predmetu, razvoju, metodologiji; Osposobljavanje za rad na pripremi i izradbi analiza i sinteza na primjerima iz problematike teorije geografije; Osposobljavanje za prenošenje znanja o geografiji kao znanosti kako za potrebe školstva tako i za druge potrebe

Savladavanjem znanja o vrši se osposobljavanje za rad u nastavi zemljopisa (geografije) ali i stjecanje sposobnosti rada u primjeni stečenih znanja i spoznaja u drugim djelatnostima (turizam, novinarstvo, politika, statistika, rad u arhivima i dr.)

Načini izvođenja (oblici provođenja) nastave i usvajanja znanja

Predavanja ✓	Vježbe	Seminar ✓	Praktikum
Samostalno istraživanje	Terenski rad ✓	Mentorski rad	Konzultacije ✓
Radionice	Diskusija ✓	Internet ✓	

Obveze studenata/način provjere znanja

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad ✓	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓

¹ P = predavanja, V = vježbe, S = seminar. Broj sati predavanja, vježbi i seminara tjedno množi se s ukupnim brojem tjedana u semestru (15) i dobije se ukupan broj sati u semestru.

² Koeficijent opterećenosti studenata izračunava se na sljedeći način: broj sati predavanja u semestru pomnoži se s 3,5, a broj sati vježbi i seminara u semestru pomnoži se s 2 te se dobiveni rezultati zbroje i dobije se ukupan koeficijent opterećenosti studenata.

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

Pismeni ispit✓	Usmeni ispit ✓	esej	praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti✓	istraživanje	seminarski rad✓

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta: rasprava, anketa, evidencije o nastavi, ocjenjivanje od strane studenata i stručnih tijela

Literatura**a) obvezna**

Vresk, M.: Uvod u geografiju, USZ, ŠK Zagreb, 1997., str. 16-60.

Feletar, D. (1993.), Pregled razvoja geografije u Hrvatskoj uz 110. obljetnicu katedre za geografiju u Zagrebu, Acta Geographica Croatica (AGG), Zagreb, 28, 1-21.

Pepeonik, Z. (1996.), Razvoj geografije u Hrvatskoj od njene institucionalizacije do danas, Zbornik radova, I. hrvatski geografski kongres, 1995., Zagreb, 7-18.

b) dopunska

Brown, E.H., ed., Geography Yesterday and Tomorrow, Oxford University Press, 1980.

Hartshorne, R., The Nature of geography, Annals of the AAG, 29, Vol. 3-4., 1939.

c) Internet izvori: razni

NAZIV KOLEGIJA: Uvod u kartografiju**Ime nositelja kolegija: prof. dr. sc. Ante Kalogjera****Suradnik u nastavi: mr. sc. Josip Faričić**

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 1/1
- **Status kolegija:** Obavezan
- **Uvjet upisa kolegija:** prethodno znanje iz srednje škole (geografija, matematika, fizika, povijest)
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/3 (2 P + 1 V = 45)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 3 (30 P*3,5 = 105; 15 V*2 = 30; ukupno: 135)

Opis/sadržaj kolegija

Značenje i razvoj kartografije i geografije; razvoj geografskih spoznaja o Zemlji. Upoznavanje geodetsko-geografskih značajki Zemlje bitnih za određivanje matematičke osnove karte (oblik i veličina, revolucija i rotacija, geografska širina i dužina, nadmorska visina, izmjere Zemlje i zemljišta, mjerilo karte, kartografske projekcije, kartografski znakovi).

Geografska karta - podjele i vrste, elementi, načini prikazivanja sadržaja, geografska imena (toponimi). Topografske karte.

Povijesni razvoj kartografije i izmjera prostora. Pregled razvoja geografije i izrade karata od prapovijesti do danas u svijetu i u Hrvatskoj.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Usvajanje osnovnih znanja iz opće kartografije te razvijanje sposobnosti samostalnoga istraživačkog rada pri proučavanju (starih) karata.

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja ✓	Vježbe ✓	Seminar	Praktikum ✖
Samostalno istraživanje ✓	Terenski rad ✓	Mentorski rad ✓	Konzultacije ✓
Radionice	Diskusija ✓	Internet ✓	

Obveze studenata

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad	Esej ✖	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	Esej ✖	Praktični rad ✖
Projekt ✖	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje ✓	Seminarski rad

Literatura**a) obvezna**

- BUZJAK, N. (1998.): Satelitski sustavi za orijentaciju i navigaciju, Geografski horizont, br. 2, Zagreb.
- ČOLIĆ, N. (1998.): GPS i njegova primjena u geografiji, Geografski horizont, br. 2, Zagreb.
- HAIMAN, S. (1996.): Kartografija kao didaktički, istraživački i razvojni temelj geografskog pristupa proučavanju prostora, I. hrvatski geografski kongres - Zbornik radova, Zagreb.
- LAPAINÉ, M., LAPAINÉ, M., TUTIĆ, D. (2004.): GPS za početnike, Geodetski fakultet, skripta, Zagreb.
- LOVRIĆ, P. (1988.): Opća kartografija, Liber, Zagreb.
- MARKOVIĆ, M. (1993.): Descriptio Croatiae, Naprijed, Zagreb.
- MILOŠEVIĆ, M. (1969.): Karta u nastavi geografije. O značenju karte, Geografski horizont, 1-2/1969., Zagreb.
- NOVOSEL-ŽIC, P. (1987.): O razvoju geografije i kartografije, Geografski glasnik 49, Zagreb.
- NOVOSEL-ŽIC, P. (1990.): Problem početnog meridijana i naše geografske karte, Geografski horizont, 1/1990., Zagreb.
- ROBINSON, A. H., MORRISON, J. L., MUEHRCKE, Ph. C., KIMERLING, A. J., GUPTILL, S. C. (1995.): Elements of Cartography, London.
- ROGLIĆ, J. (1972.): Osnove kartografije - Uvod u geografsko poznavanje karata, skripta, Zagreb.
- SLUKAN ALTIĆ, M. (2003.): Povijesna kartografija, Nakladna kuća Dr. Feletar, Zagreb.
- SLUKAN, M. (1998.): Katastar i njegova važnost kao izvora za geografska istraživanja, Geografski horizont, 1/1998., Zagreb.
- ŠAKAJA, L. (1996.): Geografska karta kao vizualna predodžba svijeta, Geografski horizont, 1/1996., Zagreb.

b) dopunska

- BAGROW, R. A., SKELTON, L. (1964.): History of Cartography, London.
- BRICKER, C., TOOLEY, R. V. (1971.): Gloria Cartographiae, Berlin.
- CRONE, C. R. (1966.): Maps and Their Makers. An Introduction to the History of Cartography, London.
- DADIĆ, Ž. (1991.): Egzaktne znanosti hrvatskoga srednjovjekovlja, Globus, Zagreb.
- FRANČULA, N. (2000.): Digitalna kartografija, skripta Geodetskog fak., Zagreb
- FRANČULA, N. (2000.): Kartografska generalizacija, skripta Geodetskog fakulteta, Zagreb
- FRANČULA, N. (2000.): Kartografske projekcije, skripta Geodetskog fakulteta, Zagreb
- HARRIS, N. (2002.): Mapping the World, Thunder Bay Press, London.
- Kartografija i geoinformacije (članci iz kartografije), Hrvatsko kartografsko društvo, Vol. 1, 2, 3, Zagreb, 2002.-2004.
- KOZLIČIĆ, M. (1990.): Istočni Jadran u Geografiji Klaudija Ptolemeja, Latina et Graeca, Zagreb.
- KOZLIČIĆ, M. (1995.): Kartografski spomenici hrvatskog Jadrana. Monumenta cartographica Maris Adriatici Croatici, Zagreb.
- LAGO, L., ROSSIT, C. (1980.): Descriptio Histriae. La penisola istriana in alcuni momenti significativi della sua tradizione cartografica sino a tutto il secolo XVIII. Per una corologia storica, Trieste.
- LAGO, L., (1998.): Imago Italiae, Trieste.
- LOVRIĆ, P., FRANGES, S., BABIĆ, B. (1992.): Orijentacija na zemljištu kartom i kompasom, izdavač: Geodetski fakultet, Zagreb.
- MORELAND, C., BANNISTER, D. (1995.): Antique Maps, London.
- PANDŽIĆ, A. (1988.): Pet stoljeća zemljopisnih karata Hrvatske, Zagreb.

PETERCA, M., RADOŠEVIĆ, N., MILISAVLJEVIĆ, S., RACETIN, F. (1974.): Kartografija, VGI, Beograd.
VUJNOVIĆ, V.(1990.): Astronomija 1, Zagreb.
VUJNOVIĆ, V.(1994.): Astronomija 2, Zagreb.

c) Internet izvori

www.kartografija.hr

<http://www.geof.hr/kartogra/franges.htm>

<http://www.geog.ubc.ca/vgd/cartography/courses/courses.html>

<http://www.geog.nau.edu/courses/rh83/pl431/vtext.html>

<http://www.maphistory.info/>

NAZIV KOLEGIJA: Osnove geologije

Ime nositelja kolegija: prof. dr. sc. Slobodan Šestanović

Suradnik u nastavi: mr. sc. Maša Surić

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 1/1
- **Status kolegija:** Obavezan
- **Uvjet upisa kolegija:** /
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/2 (1 P + 1 V = 30)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 2 (15 P*3,5 = 52,5; 15 V*2 = 30; ukupno: 82,5)

Opis sadržaja kolegija

Povijesni razvoj geologije; Postanak i građa Zemlje; Primarni strukturni elementi litosfere (sloj...); Uvod u tektoniku; Osnovne strukturne jedinice litosfere: bore, rasjedi, navlake, pukotine; Dinamika Zemlje: egzodinamski faktori (sunce, voda, led, vjetar, organizmi), endodinamika (vulkanizam, seizmizam); Globalna tektonika ploča

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Usvajanje osnovnih znanja iz geologije; razvijanje vještina prepoznavanja osnovnih strukturnih jedinica litosfere, te recentnih geoloških procesa.

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja ✓	Vježbe ✓	Seminar ✗	Praktikum ✗
Samostalno istraživanje ✓	Terenski rad ✓	Mentorski rad ✗	Konzultacije ✓
Radionice ✗	Diskusija ✓	Internet ✗	

Obveze studenata

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad ✗	Esej ✗	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	Esej ✗	Praktični rad ✓
Projekt ✗	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje ✗	Seminarski rad ✗

Literatura**a) obvezna**

Šestanović, S.: Osnove geologije i petrografije, Građevinski fakultet Split, Split, 2001

b) dopunska

Herak, M.: Geologija, Školska knjiga, Zagreb, IV. izd. 1987.

Kearey, P., Frederick, J.V.: Global tectonics, 2nd ed, Blackwell Science, 1996

Allen, P.A.: Earth Surface Processes, Blackwell Science, 1997

c) Internet izvori

<http://pubs.usgs.gov/publications/text/dynamic.html#anchor3819844>

<http://www.platetectonics.com/>

<http://volcano.und.nodak.edu/vw.html>

NAZIV KOLEGIJA: Hidrogeografija**Ime nositelja kolegija: doc. dr. sc. Dražen Perica****Suradnik u nastavi: mr. sc. Marica Mamut**

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 1/1
- **Status kolegija:** obavezan
- **Uvjet upisa kolegija:**
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/3 (2 P + 1 V = 45)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 3 (30 P*3,5 = 105; 15 V*2 = 30; ukupno: 135)

Opis/sadržaj kolegija

Uvod: predmet hidrogeografije, njena veza s ostalim znanostima o vodi te njeno mjesto u geoznanostima, posebno u geografiji; osnovni pojmovi: hidrografija, hidrologija i hidrogeografija.

Koncept geografskog poznavanja voda; objekt hidrogeografije; bitni aspekti proučavanja hidrogeografije.

Posebna svojstva i količina vode (površinski odnosi i obujam).

More - suvremena geografska klasifikacija, odnos kopna i mora te suvremena struktura i geografska podjela podmorja.

Svojstva i gibanje mora, te živi svijet u moru

Značenje mora u kulturno-povijesnom i društveno- gospodarskom razvoju čovječanstva, Jadransko more, Sredozemlje i Hrvatska.

Geografske značajke voda na kopnu: voda u podzemlju; voda na površini kopna: led, tekućice, jezera, močvare.

Odnos voda i drugih geografskih činitelja (reljef, klima, tla, biljni pokrov, životinjski svijet).

Kakvoća vode, geografske specifičnosti gospodarenja vodom te značenje vode u razvoju naselja i gospodarstva.

Hidrogeografske specifičnosti Republike Hrvatske u sklopu Sredozemlja i Srednje Europe; geografska regija Istočnog Jadrana.

Analiza hidrogeografske dokumentacije, hidrografskih i hidroloških veličina porječja i drugih voda, samostalna izrada karata klasifikacije tekućica (prema Hortonu i Strahleru), te izračunavanje pojedinih elemenata tekućice i porječja na osnovi orohidrografske karte.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Razvijanje sposobnosti znanstveno-istraživačkog rada na području hidrogeografije (analiza kartodijagrama, crtanje katodijagrama i grafikona prema hidrološkim podacima, uočavanje utjecaja klimatskih veličina na riječne režime i sl.).

Razvijanje ekološke svijesti u smislu očuvanja primarne kakvoće voda.

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja ✓	Vježbe ✓	Seminar	Praktikum ✖
Samostalno istraživanje	Terenski rad ✓	Mentorski rad ✓	Konzultacije ✓
Radionice	Diskusija ✓	Internet ✓	

Obaveze studenata

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad	Esej ✖	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓

Praćenje nastave i praćenje i ocijenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	Esej ✖	Praktični rad ✓
Projekt ✖	Kontinuirana provjera znanja ili ocijenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje ✓	Seminarski rad

Literatura

a) obvezna

RIĐANOVIĆ, J., (1993), Hidrogeografija. II (izmijenjeno i dopunjeno) izdanje, Školska knjiga, Zagreb.

SREBRENOVIĆ, D., (1986), Primjenjena hidrologija, Tehnička knjiga, Zagreb.

b) dopunska

BIĆANIĆ, Z., BAKOVIĆ, T., (1999), Contribution to the Knowledge of the Oceanographic Sea Features in the South Kornati – the Žirje Island Area, Geoadria 4, Zadar.

JAKŠIĆ, D., BIĆANIĆ, Z., KASUM, J., (2002), The Central Adriatic Shelf – Important Research and Data Processing Methodology, Geoadria 7/1, Zadar.

JOVANOVIĆ, B., (1978), Izučavanje metoda mjerenja dubina mora, unapređenje obrade dubina i definiranja obalne linije sa hidrografskog, geodetskog i pomorskog gledišta, Zagreb.

KNEŽEVIĆ, R., (2001), Osnovne značajke režima porječja Rječine, Acta Geographica Croatica 34, Zagreb.

OREŠIĆ, D., (1991), Alogene tekućice, Geografski horizont 1., Zagreb.

RIĐANOVIĆ, J., (1971), Rasprostranjenost i geografske značajke voda u dinarskom kršu. Simpozij o zaštiti prirode u našem kršu. Zagreb, 2. i 3. listopada 1970.

RIĐANOVIĆ, J., (1974-75), Geografija SR Hrvatske, Vode, Školska Knjiga, Zagreb.

RIĐANOVIĆ, J., (1986), Objekt suvremenehidrografije i bitni aspekti proučavanja voda, Geografski glasnik 48.,Zagreb.

RIĐANOVIĆ, J., (1987), Razvojni put i objekt suvremene hidrogeografije, Geografski glasnik 49, Zagreb.

Uredba o kategorizaciji vodotoka. (21. 4. 1981.). Narodne novine, 15: 247 – 249.

Uređba o kategorizaciji voda. (21. 4. 1981.). Narodne novine, 15: 249 – 250

NAZIV KOLEGIJA: Osnove mineralogije i petrologije

Ime nositelja kolegija: prof. dr. sc. Slobodan Šestanović
Suradnik u nastavi: mr. sc. Maša Surić

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 1/1
- **Status kolegija:** Izborni
- **Uvjet upisa kolegija:** /
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/2 (1 P + 1 V = 30)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 2 (15 P*3,5 = 52,5; 15 V*2 = 30; ukupno: 82,5)

Opis sadržaja kolegija

Kristalografija: svojstva kristala, kristalna rešetka, kristalni sustavi; Osnovna svojstva minerala; Sistematika minerala (silikata, nesilikata); Petrologija magmatskih stijena: geneza, sistematika magm. stijena; Petrologija piroklastičnih stijena; Petrologija sedimentnih stijena: geneza, sistematika; Petrologija metamorfnih stijena: geneza, sistematika
Vježbe na modelima kristalnih rešetki, uzorcima minerala i stijena.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Usvajanje osnovnih znanja iz mineralogije i petrologije; razvijanje vještina prepoznavanja osnovnih vrsta stijena na terenu

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja ✓	Vježbe ✓	Seminar ✘	Praktikum ✘
Samostalno istraživanje ✓	Terenski rad ✓	Mentorski rad ✓	Konzultacije ✓
Radionice ✓	Diskusija ✓	Internet ✘	

Obveze studenata

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad ✘	Esej ✘	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	Esej ✘	Praktični rad ✓
Projekt ✘	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje ✘	Seminarski rad ✘

Literatura**a) obvezna**

Šestanović, S.: Osnove geologije i petrografije, Građevinski fakultet Split, Split, 2001.

b) dopunska

Vrkljan, Babić, Takšić: Mineralogija, Školska knjiga, Zagreb, 1998.

Bermanac, V.: Sistematska mineralogija – mineralogija nesilikata, Targa, Zagreb, 1999.

Slovenec, D., Bermanec, V.: Sistematska mineralogija – mineralogija silikata, Denona, Zagreb, 2003.

Tišljar, J.: Sedimentne stijene, Školska knjiga, Zagreb, 1994.

Šoufek, M.: Svijet minerala, Školska knjiga, Zagreb, 1991.

c) Internet izvori

<http://mineral.galleries.com/minerals/byname.htm>

<http://geology.about.com/od/rocks/>

NAZIV KOLEGIJA: Biogeografija s ekologijom

Ime nositelja kolegija: dr.sc. Gordan Lukač

- **Odjel:** geografija
- • **Godina/semestar:** 1/1
- • **Status kolegija:** izborni
- • **Uvjet upisa kolegija (prethodno znanje, položeni ispit iz..)**
- • **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/2 (1 P + 1 V = 30)
- • **(Ukupno dana terenske nastave):** 7
- • **ECTS BODOVI (koeficijent opterećenja studenta):** 2 (15 P*3,5 = 52,5; 15 V*2 = 30; ukupno: 82,5)

Opis/sadržaj kolegija

Biogeografija Zemlje s glavnim regijama, najvažniji predstavnici životinjskog svijeta po regijama. Biogeografija Hrvatske i najvažniji tipovi staništa. Zaštićena područja, oaze bogatstva životinjskih vrsta. Osnovni pojmovi i elementi ekologije, abiotski i biotski ekološki čimbenici. Pojam ekosustava i životinjskih zajednica. Simbioza, komenzalizam i parazitizam na primjerima pojedinih životinja. Diverzitet i bogatstvo vrsta u životinjskim zajednicama. Rasprostranjenost i areali pojedinih vrsta, ekspanzije i primjeri nestajanja pojedinih vrsta, najvažniji primjeri ugroženih i rijetkih životinjskih vrsta. Reintrodukcija i zaštita pojedinih vrsta. Tipovi rasprostranjenosti, endemi, kozmopoliti u životinjskom svijetu. Kompeticija između pojedinih životinjskih vrsta. Ekološke modifikacije. Sestrinske vrste, sibling species.

Načini izvođenja nastave i usvajanje znanja

PREDAVANJA ✓	VJEŽBE ✓	SEMINAR	PRAKTIKUM
SAMOSTALNO ISTRAŽIVANJA	TERENSKI RAD ✓	MENTORSKI RAD	KONZULTACIJE
RADIONICE	DISKUSIJA ✓	INTERNET	

Obveze studenata

USMENI ISPIT ✓	PISMENI ISPIT ✓	SEMINARSKI RAD	ESEJ	AKTIVNO SUDJELOVANJE U NASTAVI ✓

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	esej	praktični rad
projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti	istraživanje	seminarski rad

Literatura**a) obvezna :**

KREBS, C., 1994: Ecology. Fourth Edition. Harper Collins College Publishers.

b) dopunska:

COX, C.B. & P.D. MOORE, 2000: Biogeography, an ecological and evolutionary approach. 6 th edition. Blackwell Science, Oxford.

PIELOU, E.C., 1979: Biogeography. Wiley, New York.

SMITH, R.L., 1986: Elements of Ecology. Harper & Row Publishers, New York.

c) Internet izvori :

pretraga na google

NAZIV KOLEGIJA: Primjenjena kartografija**Ime nositelja kolegija: prof. dr. sc. Ante Kalogjera****Suradnik u nastavi: mr. sc. Josip Faričić**

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 1/2
- **Status kolegija:** Obavezan
- **Uvjet upisa kolegija:** prethodno znanje iz srednje škole (geografija, matematika, fizika, povijest)
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/3 (1 P + 2 V = 45)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 3 (15 P*3,5 = 52,5; 30 V*2 = 60; ukupno: 112,5)

Opis/sadržaj kolegija

Upotreba karata; neposredan rad s topografskim kartama na terenu (orijentacija, kretanje), određivanje geografskih i pravokutnih koordinata, interpretacija geografskog sadržaja na kartama. Orijehtacija s pomoću kompasa i GPS-a

Tematske karte – metode i sredstva tematskog prikazivanja (posebno kartogrami i kartodijagrami). Pomorske i geološke karte.

Kartografska generalizacija. Postupci uopćavanja geografskih sadržaja na kartama.

Izrada kartografskih prikaza s pomoću računala (PhotoShop, Corel, ArcMap, AutoCAD Map).

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Razvijanje znanja i vještina samostalne upotrebe topografskih, pomorskih, geoloških i drugih karata te samostalne izrade tematskih karata i kartama srodnih prikaza. Sposobnost orijentacije u prostoru s pomoću GPS-a.

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja ✓	Vježbe ✓	Seminar	Praktikum
Samostalno istraživanje ✓	Terenski rad ✓	Mentorski rad ✓	Konzultacije ✓
Radionice	Diskusija ✓	Internet ✓	

Obveze studenata

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje ✓	Seminarski rad

Literatura**a) obvezna**

BUZJAK, N. (1998.): Satelitski sustavi za orijentaciju i navigaciju, Geografski horizont, br. 2, Zagreb.

ČOLIĆ, N. (1998.): GPS i njegova primjena u geografiji, Geografski horizont, br. 2, Zagreb.

HUSANOVIĆ-PEJNOVIĆ, D. (1993.): Izrada sheme kretanja po azimutu, Geografski horizont, 2/1993., Zagreb.

Key Methods in Geography, uredili N. J. Clifford i G. Valentine, Sage Publications, London, 2003.

LAPAINÉ, M., VUČETIĆ, N., TUTIĆ, D. (2001.): Kartografija i AutoCAD Map, Geodetski fakultet, skripta, Zagreb.

LAPAINÉ, M., LAPAINÉ, M., TUTIĆ, D. (2004.): GPS za početnike, Geodetski fakultet, skripta, Zagreb.

LOVRIĆ, P. (1988.): Opća kartografija, Liber, Zagreb.

LOVRIĆ, P., FRANGEŠ, S., BABIĆ, B. (1992.): Orijentacija na zemljištu kartom i kompasom, izdavač: Geodetski fakultet, Zagreb.

MALKOČ, I. (1991.): Određivanje, po karti, topografskih i stvarnih dužina na zemljištu, Geografski horizont, 1/1991., Zagreb.

MALKOČ, I. (1994.): Određivanje kutova nagiba zemljišta po karti, Geografski horizont, 1/1994., Zagreb.

ROBINSON, A. H., MORRISON, J. L., MUEHRCKE, Ph. C., KIMERLING, A. J., GUPTILL, S. C. (1995.): Elements of Cartography, London.

ROGLIĆ, J. (1972.): Osnove kartografije - Uvod u geografsko poznavanje karata, skripta, Zagreb.

TUTIĆ, D., VUČETIĆ, N., LAPAINÉ, M. (2002.): Uvod u GIS, Geodetski fakultet, skripta, Zagreb.

b) dopunska

ĐUGUM, J., MEDVED, Z. (1995.): Vojna topografija, skripta, Zagreb.

FRANČULA, N. (2000.): Digitalna kartografija, skripta Geodetskog fak., Zagreb

FRANČULA, N. (2000.): Kartografska generalizacija, skripta Geodetskog fak., Zagreb

Kartografija i geoinformacije (članci iz kartografije), Hrvatsko kartografsko društvo, Vol. 1, 2, 3, Zagreb, 2002.-2004.

c) Internet izvori

www.kartografija.hr

<http://www.geof.hr/kartogra/franges.htm>

<http://www.geog.ubc.ca/vgd/cartography/courses/courses.html>

<http://www.geog.nau.edu/courses/rh83/pl431/vtext.html>

<http://www.maphistory.info/>

NAZIV KOLEGIJA: Odabrana poglavlja iz geologije

Ime nositelja kolegija: prof. dr. sc. Slobodan Šestanović
Suradnik u nastavi: mr. sc. Maša Surić

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 1/2
- **Status kolegija:** Obavezan
- **Uvjet upisa kolegija:** odslušan kolegij Uvod u geologiju
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/2 (1 P + 1 V = 30)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 2 (15 P*3,5 = 52,5; 15 V*2 = 30; ukupno: 82,5)

Opis sadržaja kolegija

Geologija krša – geneza i razvoj endo- i egzokrških oblika, Priobalni i morem preplavljeni krš: primjeri na Jadranskoj obali; Osnove marine geologije, Osnove stratigrafske geologije, Osnove geologije kaustobiolita (nafta, ugljen), Geološko kartiranje: metode izrade i upotreba geoloških karata

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Razvijanje vještina prepoznavanja osnovnih krških oblika; Korištenje geološke karte; Usvajanje osnovnih znanja iz stratigrafske geologije, paleontologije, geologije kaustobiolita

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja ✓	Vježbe ✓	Seminar ✗	Praktikum ✗
Samostalno istraživanje ✓	Terenski rad ✓	Mentorski rad ✗	Konzultacije ✓
Radionice ✗	Diskusija ✓	Internet ✗	

Obveze studenata

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad ✗	Esej ✗	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	Esej ✗	Praktični rad ✓
Projekt ✗	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje ✗	Seminarski rad ✗

Literatura**a) obvezna**

Šestanović, S.: Osnove geologije i petrografije, Građevinski fakultet Split, Split, 2001

b) dopunska

Herak, M.: Geologija, Školska knjiga, Zagreb, IV. izd. 1987.

Seibold, E., Berger, W.H.: The Sea Floor, Springer, 1996

Bahun, S.: Geološko kartiranje, Školska knjiga, 1993.

Kearey, P., Frederick, J.V.: Global tectonics, 2nd ed, Blackwell Science, 1996

Allen, P.A.: Earth Surface Processes, Blackwell Science, 1997

c) Internet izvori

<http://www.staff.amu.edu.pl/~sgp/spec/linkk.html>

<http://marine.usgs.gov/>

NAZIV KOLEGIJA: Uvod u regionalnu geografiju**Ime nositelja kolegija: prof. dr. sc. Damir Magaš; dmagas@unizd.hr**

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 1/2
- **Status kolegija:** obvezan
- **Uvjet upisa kolegija:** srednjoškolsko znanje
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/2 (2 P = 30)
- **(Ukupno dana terenske nastave):** u okviru zajedničke t. n. u trajanju od 3 dana
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 2 (30 P*3,5 = 105; ukupno: 105)

Opis/sadržaj kolegija**Okvirni sadržaj:**

Značajke regionalne geografije kao dijela geografske znanosti (filozofija, teorija, metodologija, kategorije i aksiomi); Regionalna geografija u teoriji i praksi; Razvoj regionalno-geografskih koncepata; Metode regionalne geografije; Struktura regionalne geografije. Pristupi u regionalnoj geografiji. Suvremeni trendovi u regionalnoj geografiji (noviji pristupi regionalnoj geografiji, nove metode); Primijenjena geografija; Geografski koncept prostora. Geografija u obrazovanju; Primjena regionalne geografije u svijetu i u Hrvatskoj.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

Savladavanje znanja o regionalnoj geografiji, njenim obilježjima, odnosno strukturi, filozofiji, predmetu, razvoju, metodologiji; Osposobljavanje za rad na pripremi i izradbi analiza i sinteza na primjerima iz problematike regionalne geografije; Osposobljavanje za prenošenje znanja o regionalnoj geografiji kao dijelu geografije kako za potrebe školstva tako i za druge potrebe

Savladavanjem znanja o regionalnoj geografiji vrši se osposobljavanje za rad u nastavi zemljopisa (geografije), ali i stjecanje sposobnosti rada u primjeni stečenih znanja i spoznaja u drugim aspektima geografskog izučavanja (fizička geografija, antropogeografija i dr.)

Načini izvođenja (oblici provođenja) nastave i usvajanja znanja

Predavanja ✓	Vježbe	Seminar ✓	Praktikum
Samostalno istraživanje	Terenski rad ✓	Mentorski rad ✓	Konzultacije ✓
Radionice	Diskusija ✓	Internet ✓	

Obveze studenata/način provjere znanja

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad ✓	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	esej	praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti ✓	istraživanje	seminarski rad ✓

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta: rasprava, anketa, evidencije o nastavi, ocjenjivanje od strane studenata i stručnih tijela

Literatura

a) obvezna

VRESK, M. (1997.): *Uvod u geografiju*, USZ, ŠK Zagreb, 16-60.

PETERSON, M. (2003.): *The Online Method to World Regional Geography*, Kendal/Hunt P.C., Dubuque, Iowa, 194.

b) dopunska

BROWN, E.H., ed. (1980.): *Geography Yesterday and Tomorrow*, Oxford University Press,

HARTSHORNE, R. (1939.) *The Nature of Geography*, *Annals of the AAG*, 29, Vol. 3-4.

c) Internet izvori:

Pulsipher, World Regional Geography Web Site, www.whfreeman.com/pulsipher/

NAZIV KOLEGIJA: Statističke i grafičke metode u geografiji

Ime nositelja kolegija: doc. dr. sc. Snježana Mrđen
Suradnik u nastavi: Vera Graovac, prof.

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 1/2
- **Status kolegija:** Obavezan
- **Uvjet upisa kolegija:** prethodna znanja iz srednje škole
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/3 (3 V = 45)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 4 (45 V*2 = 90; ukupno: 90)

Opis/sadržaj kolegija

Rad u Microsoft Excelu. Korištenje osnovnih statističkih metoda. Osnovni elementi i obavezni sadržaji grafičkih prikaza. Sustavi izrade (koordinatni, polarni, sustav geografske karte). Obilježja predmeta metode (atributivno, redosljedno, numeričko, vremensko). Mjerilo (aritmetičko, logaritamsko). Dijagrami (linijski površinski). Kartogrami, kartodijagrami.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Razvijanje poduzetnih, stvaralačkih i tehničkih sposobnosti u izradi i primjeni grafičkih i statističkih metoda u geoprostornim istraživanjima, korištenje programa Microsoft Excel.

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja	Vježbe ✓	Seminar	Praktikum ✓
Samostalno istraživanje	Terenski rad	Mentorski rad	Konzultacije ✓
Radionice	Diskusija	Internet	

Obaveze studenata

Usmeni ispit	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit	Esej	Praktični rad ✓
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje	Seminarski rad

Literatura**a) obavezna**

- Pasarić, B.** (2000.): Osnove statističkih metoda, Filozofski fakultet u Zadru, Zadar, pp. 312.
Gogala, Z. (2001.): Osnove statistike, Sinergija, Zagreb, pp. 210.
Fulton, J. (2000.): Vodič kroz Microsoft Excel 2000, Znak, Zagreb, pp. 192.
Šterc, S. (1990.): Grafičke metode u nastavi, Školska knjiga, Zagreb.

NAZIV KOLEGIJA: Geoinformatika**Ime nositelja kolegija: prof. dr. sc. Miljenko Lapaine****Suradnik u nastavi: mr. sc. Josip Faričić**

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 1/2
- **Status kolegija:** Izborni
- **Uvjet upisa kolegija:** prethodno znanje iz srednje škole (geografija, matematika, fizika)
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/2 (1 P + 1 V = 30)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 2 (15 P*3,5 = 52,5; 15 V*2 = 30; ukupno: 82,5)

Opis/sadržaj kolegija

Uvod. Brojevni sustavi. Osobno računalo. Hardver. Softver. Operacijski sustavi. MS Windows. Uslužni programi. MS Office (Word, Access, Excel, MS Map, PowerPoint). Primjena računala u geografiji.

Računalni sustavi. Konfiguracije. Komunikacije i mreže. Višekorisnički i mrežni operacijski sustavi. Protokoli. Serijska komunikacija. USB. Prijenos podataka modemom. Mediji za prijenos podataka. Sigurnost i zaštita podataka.

Intranet. Internet. Telnet. Elektronska pošta. FTP. WWW.

Geoinformacije, uvod u GIS. Koncept geoprostornih podataka. Tipovi podataka. Izvori podataka. Kvaliteta podataka. Strukture baza podataka. Rukovanje podacima. Analiziranje podataka. Izdavanje podataka.

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja ✓	Vježbe ✓	Seminar	Praktikum
Samostalno istraživanje	Terenski rad ✓	Mentorski rad ✓	Konzultacije ✓
Radionice ✓	Diskusija ✓	Internet ✓	

Obveze studenata

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje ✓	Seminarski rad

Literatura**a) obvezna**

FRANČULA, N. (2000): Geoinformatika I, rukopis, Geodetski fakultet, Zagreb.

ROIĆ, M. (1997): Geoinformatika II, interna skripta, Geodetski fakultet, Zagreb

ROŽIĆ, N. (1996): Geoinformatika III, interna skripta, Geodetski fakultet, Zagreb

TUTIĆ, D., VUČETIĆ, N., LAPAINE, M. (2002): Uvod u GIS, Sveučilište u Zagrebu, Geodetski fakultet, Zagreb.

b) dopunska

CRNKO, N. i dr. (1995): PC-kompjutori i programi, SysPrint, Zagreb

GRUNDLER, D. (2000): Primijenjeno računalstvo, Graphis, Zagreb

KARBO, M. B. (2002): Najprikladniji priručnik za Word 2000, Egmont, Zagreb

KARBO, M. B. (2004): Najprikladniji priručnik za Excel 2000, Egmont, Zagreb

LAPAINÉ, M. (urednik, 2001): Elementi kvalitete prostornih podataka, urednici izvornika S. C.

Guptill i J. L. Morrison; preveli D. Tutić i M. Lapaine; Državna geodetska uprava RH, Zagreb

LAPAINÉ, M., LAPAINÉ, M., TUTIĆ, D. (2004): GPS za početnike, Geodetski fakultet, skripta, Zagreb.

VARGA, M. (1994): Baze podataka – Konceptualno, logičko i fizičko modeliranje podataka, DRIP, Zagreb

c) internetski izvori

Centar za online baze podataka

<http://baze.szi.hr/>

CARNetov Edukacijski centar

<http://eudpoint.CARNet.hr>

Referalni centar za samoprocjenu i procjenu znanja u e-obrazovanju

<http://www.carnet.hr/referalni/obrazovni/spzit>

Referalni centar za metodiku i komunikaciju u e-obrazovanju

<http://www.carnet.hr/referalni/obrazovni/mkod>

Referalni centar za izradu obrazovnih materijala

<http://www.carnet.hr/referalni/obrazovni/iom>

Referalni centar za odabir alata za e-obrazovanje

<http://www.carnet.hr/referalni/obrazovni/oca>

Tečajevi Sveučilišnog računskog centra

<http://www.srce.hr/tecajevi/>

NAZIV KOLEGIJA: Odabrane teme iz fizičke geografije**Ime nositelja kolegija: prof. dr. sc. Ante Kalogjera****Suradnik u nastavi: mr. sc. Marica Mamut**

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 1/2
- **Status kolegija:** Izborni
- **Uvjet upisa kolegija:** prethodno znanje iz srednje škole (geografija, matematika, fizika, kemija)
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/2 (1 P + 1 V = 30)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 2 (15 P*3,5 = 52,5; 15 V*2 = 30; ukupno: 82,5)

Opis/sadržaj kolegija

Podjela fizičke geografije. Veza voda, klime i reljefa. Reljefni oblici nastali pretežno djelovanjem tekućica. Reljefni oblici nastali djelovanjem mora. Klima kao važan regulator morfoloških procesa. Reljefne barijere – važan modifikator klime. Prirodne katastrofe kao činitelj oblikovanja prostora (potresi, vulkani, suše, poplave).

Povezanost klime i reljefa na primjerima iz Hrvatske. Posebnosti hrvatske obale.

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja ✓	Vježbe ✓	Seminar	Praktikum
Samostalno istraživanje ✓	Terenski rad ✓	Mentorski rad ✓	Konzultacije ✓
Radionice	Diskusija ✓	Internet ✓	

Obeveze studenata

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓

Praćenje nastave i praćenje i ocijenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocijenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje ✓	Seminarski rad

Literatura**a) obvezna**

Blij H. J., Muller P.O. (1993): Physical geography of the global environment, 297 – 525, John Wiley & Sons, New York.

Riđanović, J. (1971): Rasprostranjenost i geografske značajke voda na dinarskom kršu. Simpozij o zaštiti prirode u našem kršu. Zagreb, 2. i 3. listopada 1970. 35 – 44.

Riđanović, J. (1983): Hidrogeografske značajke Hrvatske. Geografski glasnik, 45: 33 – 42.

b) dopunska

Srebrenović, D. (1986): Primjenjena hidrologija. Tehnička knjiga, Zagreb, 509 str

NAZIV KOLEGIJA: Klimatologija

Ime nositelja kolegija: doc. dr. sc. Dražen Perica
Suradnik u nastavi: mr. sc. Josip Faričić

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 2/3
- **Status kolegija:** Obavezan
- **Uvjet upisa kolegija:**
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/3 (2 P + 1 V = 45)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 3 (30 P*3,5 = 105; 15 V*2 = 30; ukupno: 135)

Opis/sadržaj kolegija

Predmet klimatologije i njena povezanost s geografijom. Vrijeme i klima. Klimatski elementi i faktori. Sastav atmosfere i njene promjene pod utjecajem društveno-gospodarskog razvoja čovječanstva. Energetika atmosfere. Temperatura podloge i zraka. Geografska raspodjela temperature. Tlak zraka, permanentni i sezonski akcijski centri. Vjetar. Zračne mase kao nositelji vremenskih promjena. Vodena para u atmosferi; hidrometeori. Geografska raspodjela oborina. Osnovni elementi primarne, sekundarne i tercijarne cirkulacije zraka. Ciklone, anticiklone i tropski cikloni. Klasifikacije klime (Köppenova razredba klime).

Promjene klime: recentne, povijesne (holocenske), geološke (pleistocenske i starije). Utjecaj vremena i klime na život na Zemlji te na društveno-gospodarske aktivnosti. Klima kao uzrok pojedinih povijesnih zbivanja (seobe naroda i sl.). Globalno zatopljenje.

Klimatska obilježja Hrvatske. Utjecaj Jadranskog mora na glavne vremenske tipove i klimatske prosjeke u Primorskoj Hrvatskoj.

Uloga i značenje meteorologije za proučavanje klime i vremena. Vrste i prostorni raspored meteoroloških postaja. Glavni meteorološki podaci i njihova analiza. Izrada klimadijagrama i drugih klimatološko-kartografskih prikaza. Sinoptičke karte.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Usvajanje osnovnih znanja iz opće klimatologije i regionalne klimatologije. Razvijanje sposobnosti samostalnog istraživanja geografskih aspekata klimatoloških pojava i procesa. Razvijanje sposobnosti samostalne analize i kritičke analize klimatoloških podataka. Izrada klimatoloških prikaza.

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja ✓	Vježbe ✓	Seminar	Praktikum
Samostalno istraživanje	Terenski rad ✓	Mentorski rad ✓	Konzultacije ✓
Radionice ✓	Diskusija ✓	Internet ✓	

Obveze studenata

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	Esej	Praktični rad ✘
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje ✓	Seminarski rad

Literatura

a) obvezna

- BLIJ, de, H. J., MULLER, P. O. (1993.): Physical Geography of the Global Environment, New York, John Wiley and Sons, Inc., (2. poglavlje), 53-225.
- FILIPČIĆ, A. (1992.): Klima Hrvatske, Geografski horizont, 2, Zagreb.
- FILIPČIĆ, A. (1998.): Klimatologija u nastavi geografije, Hrvatski zemljopis, Zagreb.
- FILIPČIĆ, A. (1998.): Klimatske promjene, Geografski horizont, br. 1, Zagreb, 7-17.
- FILIPČIĆ, A. (2000.): Klimatska regionalizacija Hrvatske po Köppenu za razdoblje 1961-1990, 2. hrvatski geografski kongres – zbornik radova, Zagreb, 93-98.
- MONEY, D. C. (1992.): Climate and Environmental Systems, Collins Educational, London.
- PENZAR, B., PENZAR, I. i ORLIĆ, M. (2001.): Vrijeme i klima hrvatskog Jadrana, Nakladna kuća "Dr. Feletar", Zagreb.
- ŠEGOTA, T., FILIPČIĆ, A. (1996.): Klimatologija za geografe, Školska knjiga, Zagreb.
- ŠEGOTA, T., FILIPČIĆ, A. (1999.): Još jednom o klasifikaciji klima, Geografski horizont, br. 1-2, Zagreb, 7-20.
- ŠEGOTA, T., FILIPČIĆ, A. (2003.): Köppenova podjela klima i hrvatsko nazivlje, Geoadria, Vol. 8, Br. 1, Zadar, 17-37.

b) dopunska

- GELO, B. (1994.): Opća i prometna meteorologija, ŠK, Zagreb.
- GELO, B. (2000.): Opća i prometna meteorologija, II. dio, ŠK, Zagreb
- MAUNDER, J. W. (1994.): Dictionary of Global Climate Change, UCL Press, London.
- PENZAR, I. i PENZAR, B. (1989.): Agroklimatologija, Školska knjiga, Zagreb.
- PENZAR, B. i suradnici (1996.): Meteorologija za korisnike, ŠK, Zagreb.

c) Internet izvori

- <http://stommel.tamu.edu/~baum/climatology.html>
(popis web stranica o klimatologiji)
- <http://www.physicalgeography.net/fundamentals/chapter7.html>
(on-line udžbenik iz fizičke geografije s opsežnim poglavljem o klimi)

NAZIV KOLEGIJA: Geomorfologija**Ime nositelja kolegija: prof. dr. sc. Ante Kalogjera****Suradnik u nastavi: mr. sc. Marica Mamut**

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 2/3
- **Status kolegija:** Obavezni
- **Uvjet upisa kolegija:** položeni ispiti I. godine studija geografije
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/3 (2 P + 1 V = 45)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 3 (30 P*3,5 = 105; 15 V*2 = 30; ukupno: 135)

Opis/sadržaj kolegija

Definicija, objekt istraživanja i zadaća geomorfologije. Osnovni pojmovi. Povijesni razvoj geomorfologije. Podjela geomorfologije. Reljefnost Zemlje. Starost i evolucija reljefa (određivanje relativne i apsolutne starosti). Faktori obrazovanja reljefa. Osobine i zakonomjernosti oblikovanja strukturnog reljefa Zemlje. Globalna tektonika ploča. Zone spredinga. Zone subdukcije. Etape u razvoju Zemljine kore (geosinklinalna, orogena, kratonska). Morfostrukture (borane, rasjedne, epirogene).

Magmatizam i reljef (Intruzivi, efuzivi). Seizmizam i reljef. Potresi i njihov utjecaj na društvo.

Morfostrukturna obilježja planetarnih morfostrukturnih reljefnih cjelina. Oceanski bazeni.

Srednjeoceanski hrptovi. Geosinklinalne oblasti. Kontinentske mase.

Reljef nastao trošenjem stijena. Reljefni oblici nastali trošenjem u pustinji.

Padinski procesi. Fluvijalni i fluviodenudacijski procesi. Marinski i limnički reljef. Krški i fluviokrški reljef. Glacijalni reljef. Eolski reljef.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Usvajanje osnovnih znanja iz strukturne i egzogene geomorfologije. Osposobljavanje studenata za razumijevanje geomorfoloških sadržaja te samostalnu izradu morfometrijskih karata i analizu reljefa.

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja ✓	Vježbe ✓	Seminar	Praktikum
Samostalno istraživanje ✓	Terenski rad ✓	Mentorski rad ✓	Konzultacije ✓
Radionice	Diskusija ✓	Internet ✓	

Obeveze studenata

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓

Praćenje nastave i praćenje i ocijenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	Esej	Praktični rad ✓
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocijenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje ✓	Seminarski rad

Literatura

a) obvezna

Blij H. J., Muller P.O. (1993): Physical geography of the global environment, 297 – 525, John Wiley & Sons, New York.

Bognar A. (1987): Tipovi reljefa u Hrvatskoj, Zbornik II. znanstvenog skupa geomorfologa SFRJ, Geografski odjel PMF, Zagreb.

Bognar A. (1992): b) Geomorfološke osobine Hrvatske, Geografski horizont, 2, 16 – 25, HGD, Zagreb.

Lozić S. (1985): Hipsometrijske značajke reljefa Republike Hrvatske, 181-187, I Hrvatski geografski kongres, Zbornik radova, HGD, Zagreb.

Marković M. (1983): Osnovi primenjene geomorfologije, Geoinstitut, Posebna izdanja, knjiga 8; Beograd.

b) dopunska

Biondić B. (1988): Podzemne vode - hrvatska nevidljiva blaga, 28-30, Hrvatska vodoprivreda, Hrvatske vode, Zagreb.

Riđanović J. (1983): Hidrogeografija II (izmijenjeno i dopunjeno) izdanje, Školska knjiga, Zagreb.

NAZIV KOLEGIJA: Osnove urbane geografije

Ime nositelja kolegija: prof. dr. sc. Damir Magaš; dmagas@unizd.hr

- **Odjel:** geografija,
- **Godina/semestar:** 2/3
- **Status kolegija:** obavezan
- **Uvjet upisa kolegija (prethodno znanje, položeni ispit iz):**
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/2 (2 P = 30)
- **(Ukupno dana terenske nastave):** u okviru zajedničke t. n. u trajanju od 4 dana
- **ECTS BODOVI (koeficijent opterećenja studenta):** 2 (30*3,5 = 105; ukupno: 105)

Opis/sadržaj kolegija**Okvirni sadržaj:**

Predmet i zadaća urbane geografije, pojam grada, funkcije grada, funkcionalna klasifikacija gradova, pojam i podjela urbanizacije, stupanj urbanizacije, uzroci i posljedice nejednake urbanizacije razvijenih i nerazvijenih zemalja, urbanizacija u Hrvatskoj. Prostorna struktura grada, funkcionalna, demogeografska i morfološka komponenta prostorne strukture grada, zakonitosti lokacija funkcija u gradu. Grad i okolica, utjecaj grada na preobrazbu okoline, tipovi gradskih regija, metropolitanizacija i metropolitanske regije, nodalna regija, urbani sustavi, značajke urbanih sustava, hijerarhijska, prostorna i povijesna dimenzija urbanih sustava.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

Svladavanje znanja o pojavi, razvoju, funkcijama, strukturama i naseljenosti gradova, urbanih sustava, urbaniziranih i urbanih regija. Upoznavanje s utjecajima grada na regionalne sustave i procese geoprostoru. Osposobljavanje za samostalna istraživanja i analize.

Savladvanjem znanja vrši se osposobljavanje za rad u nastavi zemljopisa (geografije) ali i stjecanje sposobnosti rada u primjeni stečenih znanja i spoznaja u drugim djelatnostima (prostorno planiranje i uređenje, statistika, promet, novinarstvo, i dr.)

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja ✓	Vježbe	Seminar	Praktikum
Samostalno istraživanje	Terenski rad	Mentorski rad	Konzultacije ✓
Radionice	Diskusija ✓	Internet ✓	

Obveze studenata

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje	Seminarski rad

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta: rasprava, anketa, evidencije o nastavi, ocjenjivanje od strane studenata i stručnih tijela

Literatura

a) obvezna:

Vresk M.: Osnove urbane geografije, ŠK, Zagreb, 1980.

b) dopunska:

Berry B. L. J., Horton E. F.: Geographic Perspectives on Urban System, Prentice Hall, 1970.

Hofmeister B.: Stadtgeographie, Westernmann 1969.

Bourne L. S., Simmons J. W.: Systeme of Cities, Oxford, University Press, 1978.

Vresk M.: Razvoj urbanih sistema u svijetu, ŠK, Zagreb 1984.

Vresk M.: Urbanizacija i mobilnost stanovništva, G.G. 5, Zagreb, 1989.

Vresk M.: Pojava i razvoj milijunskih gradova u svijetu, G.H. 1-4, Zagreb, 1989.

c) Internet izvori: razni

NAZIV KOLEGIJA: Razvoj i razmještaj stanovništva svijeta**Ime nositelja kolegija: prof. dr. sc. Martin Glamuzina**

- **Odjel:** Geografija
- **Godina/semestar:** 2/3
- **Status kolegija:** Obvezan
- **Uvjet upisa kolegija (prethodno znanje, položeni ispit iz...):** srednjoškolsko znanje
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/2 (1 P + 1 V = 30)
- **(Ukupno dana terenske nastave):** 3 dana u sklopu terenske nastave određenog godišta
- **ECTS BODOVI (koeficijent opterećenja studenta):** 2 (15 P*3,5 = 52,5; 15 V*2 = 30; ukupno: 82,5)

Opis/sadržaj kolegija:

Broj stanovnika i naseljenost prostora starih civilizacija
 Rast stanovništva svijeta od početka nove ere do polovice 16. st.
 Rast stanovništva svijeta od polovice 16. st. do početka 19. st.
 Rast stanovništva svijeta od početka 19. st. do polovice 20. st.
 Rast stanovništva svijeta od polovice 20. st. do početka 21. st.
 Razmještaj stanovništva na Zemlji i međuovisnost prirodnih i društvenih faktora;
 kontinentalne i međukontinentalne razlike
 Gustoća stanovništva i geografski determinizam i posibilizam
 Demografske revolucije i tranzicije stanovništva na Zemlji

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

Usvajanje osnovnih znanja o razvoju stanovništva na Zemlji kao i njegov razmještaj uz isticanje kontinentalnih i međukontinentalnih razlika. Proučavanje popisa stanovništva i uočavanje razlika uz brojčane i grafičke aplikacije kao i osposobljavanje na istome u samostalnom istraživačkom radu.

Način izvođenja nastave i usvajanje znanja

Predavanja ✓	Vježbe ✓	Seminar	Praktikum
Samostalno istraživanje ✓	Terenski rad	Mentorski rad ✓	Konzultacije ✓
Radionice	Diskusija ✓	Internet ✓	

Obaveza studenta

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	esej	praktični rad
projekt	kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti ✓	istraživanje ✓	seminarski rad

Literatura

a) obvezna

M. Friganović, Demogeografija (stanovništvo svijeta), Školska knjiga, Zagreb, 1990.

A. Wertheimer-Baletić, Demografija, stanovništvo i ekonomski razvitak, Informator, Zagreb, 1998.

J. S. Siegel, D. A. Swanson (ur.), The methods and materials of demography, Amsterdam, 2004.

S. H. Preston, P. Heuveline, M. Guillot, Demography: measuring and modeling population processes, Oxford, 2003.

J. Weinstein, V. K. Pillai, Demography: the science of population, Boston, 2001.

J. S. Siegel, Applied demography: applicationsto business, government, law, and public policy, San Diego, 2002.

b) dopunska

Razni znanstveni časopisi iz područja demografije i gospodarstva.

NAZIV KOLEGIJA: Regionalna geografija Australije s Oceanijom

Ime nositelja kolegija: prof. dr. sc. Željka Šiljković
Suradnik u nastavi: Anica Čuka, prof.

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 2/3
- **Status kolegija:** Izborni
- **Uvjet upisa kolegija:** prethodno znanje iz srednje škole (geografija)
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/1 (1 P =15)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 2 (15*3,5 =52,5; ukupno: 52,5)

Opis/sadržaj kolegija:

Kolegij se bavi osnovnim geografskim obilježjima Australije i Oceanije. Gradivo je podijeljeno na šest cjelina s time da je veća važnost posvećena Australiji, a nešto manja Novom Zelandu i ostalim otočnim državama Oceanije:

- otkriće i razvoj naseljenosti Australije,
- prirodno-geografska obilježja Australije,
- društveno-geografska obilježja Australije,
- države i teritoriji Australije,
- osnovna geografska obilježja Novog Zelanda,
- geografska obilježja ostalih otočnih država Oceanije.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Upoznavanje s prostorom Australije i Oceanije te njihovim historijskim, geografskim i kulturološkim specifičnostima. Razvijanje vještina samostalnog istraživačkog rada i razumijevanje procesa koji su utjecali na razvoj ovih prostora.

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja ✓	Vježbe	Seminar	Praktikum
Samostalno istraživanje ✓	Terenski rad	Mentorski rad	Konzultacije ✓
Radionice	Diskusija ✓	Internet ✓	

Obveze studenata

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad	Esej ✓	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓

Praćenje nastave i praćenje i ocijenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	Esej ✓	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocijenjivanje aktivnosti	Istraživanje	Seminarski rad

Literatura**a) obvezna:**

Šegota, T. Geografija Australije i Oceanije, drugo dopunjeno izdanje, Meridijani, Samobor, 2004.

Mcknight, T. Oceania, The Geography of Australia, New Zealand and Pacific Islands, 1995.
Tkalčević, M. Povijest Hrvata u Australiji, Hrvatski svjetski kongres u Australiji, 1999.

b) dopunska:

1. Brazda, M. Australija: zemlja naglog gospodarskog preobražaja, Školska knjiga, Zagreb, 1978.
2. Encyclopaedia Britannica

NAZIV KOLEGIJA: Regionalna geografija Rusije

Ime nositelja kolegija: doc. dr. sc. Snježana Mrđen
Suradnik u nastavi: Vera Graovac, prof.

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 2/3
- **Status kolegija:** Izborni
- **Uvjet upisa kolegija:** prethodno znanje iz srednje škole (geografija, povijest)
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/1 (1 P = 15)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 2 (15*3,5 = 52,5; ukupno: 52,5)

Opis/sadržaj kolegija

Prostorni pojam Rusije. Rusija kao azijska i europska zemlja. Povijesno-geografski razvoj Rusije (teritorijalno širenje Rusije, revolucije, osnutak i raspad SSSR-a, perestrojka). Geopolitičko značenje Rusije. Osnovne geografske značajke, prirodno-geografske karakteristike (reljef, klima, tla, vegetacija), društveno-gospodarske karakteristike (stanovništvo, procesi urbanizacije, gospodarski razvoj). Gospodarska i društvena kriza. Odnos centar-periferija. Etnički sukobi, problem Čečenije. Regionalna podjela Rusije.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Upoznavanje s geoprostorom i regionalnim različitostima Rusije. Razvijanje sposobnosti i znanja samostalnog zaključivanja i pisanja stručnih radova o geografskoj problematici Rusije.

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja ✓	Vježbe	Seminar	Praktikum
Samostalno istraživanje ✓	Terenski rad	Mentorski rad	Konzultacije ✓
Radionice	Diskusija ✓	Internet ✓	

Obaveze studenata

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje ✓	Seminarski rad

Literatura**a) obavezna**

Akinen S. et al. (2000.): Eastern Europe, Russia and Central Asia, 1st edition, Europa Publications, London, pp. 613.

Bradshaw, M. (2000.): World Regional Geography: The New Global Order, Second Edition, McGraw-Hill Companies, Boston, pp.622.

Države Svijeta, Školska knjiga, Zagreb, 2002.

b) dopunska

Encarta Encyclopedia 2004.

Encyclopedia Britannica

NAZIV KOLEGIJA: Dinamika i strukture stanovništva svijeta**Ime nositelja kolegija: prof. dr. sc. Martin Glamuzina**

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 2/4
- **Status kolegija:** Obvezan
- **Uvjet upisa kolegija (prethodno znanje, položeni ispit iz...):** srednjoškolsko znanje
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/2 (2 P = 30)
- **(Ukupno dana terenske nastave):** 3 dana u sklopu terenske nastave određenog godišta
- **ECTS BODOVI (koeficijent opterećenja studenta):** 2 (30 P*3,5 = 105; ukupno: 105)

Opis/sadržaj kolegija:

Prirodno kretanje stanovništva, natalitet, mortalitet i prirodni prirast

Mehaničko kretanje, migracije – vrste, opće kretanje stanovništva

Strukture stanovništva: gospodarska, biološka, nacionalna, vjerska, kulturna, jezična i religijska

Vrste populacijskih politika

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

Upoznavanje studenata sa vrstama kretanja stanovništva u prostoru i vremenu kao i preko raznih grafičkih i brojčanih aplikacija uvesti ih u samostalan rad i istraživanje. Također upoznati ih sa strukturama stanovništva i kontinentalnim i interkontinentalnim razlikama kao i mogućnosti međusobnih tolerancija i suradnje.

Način izvođenja nastave i usvajanje znanja

PREDAVANJA ✓	VJEŽBE ✓	SEMINAR	PRAKTIKUM
SAMOSTALNO ISTRAŽIVANJE ✓	TERENSKI RAD	MENTORSKI RAD ✓	KONZULTACIJE ✓
RADIONICE	DISKUSIJA ✓	INTERNET ✓	

Obaveza studenta

USMENI ISPIT ✓	PISMENI ISPIT ✓	SEMINARSKI RAD	ESEJ ✓	AKTIVNO SUDJELOVANJE U NASTAVI ✓

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	esej ✓	praktični rad
Projekt	kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti ✓	istraživanje ✓	seminarski rad

Literatura

a) obvezna

- M. Friganović, Demogeografija (stanovništvo svijeta), Školska knjiga, Zagreb, 1990.
- A. Wertheimer-Baletić, Demografija, stanovništvo i ekonomski razvitak, Informator, Zagreb, 1998.
- M. Friganović, Migracije kao konstanta geoprostora, Acta Geographica 24, Zagreb, 1989.
- M. Klemenčić, Prilog geografskom poznavanju svjetskih religija, GH 3-4, Zagreb, 1996.
- J. S. Siegel, D. A. Swanson (ur.), The methods and materials of demography, Amsterdam, 2004.
- S. H. Preston, P. Heuveline, M. Guillot, Demography: measuring and modeling population processes, Oxford, 2003.
- J. Weinstein, V. K. Pillai, Demography: the science of population, Boston, 2001.
- J. S. Siegel, Applied demography: applicationsto business, government, law, and public policy, San Diego, 2002.

b) dopunska

Razni znanstveni časopisi iz područja demografije i gospodarstva.

NAZIV KOLEGIJA: Pomorska geografija**Ime nositelja kolegija: prof. dr. sc. Damir Magaš****Suradnik u nastavi: mr. sc. Josip Faričić**

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 2/4
- **Status kolegija:** Obavezan
- **Uvjet upisa kolegija:**
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/2 (2 P = 30)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 2 (30 P*3,5 = 105; ukupno: 105)

Opis/sadržaj kolegija

Značajke i važnost geoprometnog položaja pojedinih zemalja i regija svijeta u odnosu prema svjetskim pomorskim putovima, razvoj njihova brodarstva i funkciju glavnih luka, mjesto i ulogu u međunarodnoj pomorskoj trgovini. Zakonitosti razmještaja te dinamike glavnih robnih tokova na svjetskom pomorskom tržištu. Analiza prirodno-geografskih uvjeta i društveno-gospodarskih čimbenika razvoja pomorstva (pomorskih djelatnosti) na određenom području, s naglaskom na ulogu i važnost pomorstva u sveukupnom gospodarskom razvoju pojedinih zemalja i regija svijeta, kao i svjetskog gospodarstva u cjelini. Litoralizacija. Pomorstvo Hrvatske.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Usvajanje osnovnih znanja o pomorsko-geografskoj problematici svijeta i Hrvatske. Razvijanje sposobnosti samostalnog istraživačkog rada te analize i kritičke obrade prostornih statističkih pokazatelja o pomorstvu.

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja ✓	Vježbe	Seminar ✓	Praktikum
Samostalno istraživanje ✓	Terenski rad	Mentorski rad ✓	Konzultacije ✓
Radionice	Diskusija ✓	Internet ✓	

Obveze studenata

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad ✓	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje ✓	Seminarski rad ✓

Literatura**a) obvezna**

KLARIĆ, Z. (1999.): Pomorska regionalizacija svijeta, Pomorstvo, br. 13, Rijeka, 265-280.

KLARIĆ, Z. (2001.): Promjene u važnosti pomorskih djelatnosti u svijetu na kraju drugog milenija, Pomorstvo, br. 15, Rijeka, 177-190.

RIĐANOVIĆ, J. (2002.): Geografija mora, Nakladna kuća Dr. Feletar, Zagreb.

STRAŽIČIĆ, N. (1996.): Pomorska geografija svijeta, ŠK, Zagreb.

STRAŽIČIĆ, N. (1989.): Pomorska geografija Jugoslavije, ŠK, Zagreb (poglavlja o Hrvatskoj).

b) dopunska

BILEN, M., KURTEK, P. (1988.): Ekonomska geografija svjetske trgovine, Školska knjiga, Zagreb.

KNOX, P., AGNEW, J., MCCARTHY, L. (2003.): The Geography of the World Economy, Arnold, London.

MALIĆ, A. (1995.): Geoprometna obilježja svijeta, Nakladna kuća Dr. Feletar, Zagreb.

Pomorska enciklopedija, 1-8, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb, 1976.-1988.

Pomorski leksikon, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb, 1990.

SIĆ, M. (1993.): Osnovna pitanja razvoja i organizacije prometnog sustava Hrvatske, Geografski glasnik, br. 55, 13-27.

TAAFFE, E. J., GAUTHIER, H. L. (1973.): Geography of Transportation, Prentice-Hall, Inc., Englewood Cliffs, New Jersey.

Atlas svijeta (po izboru)

Veliki atlas Hrvatske, Mozaik knjiga, Zagreb, 2003.

c) Internet izvori

<http://dusk.geo.orst.edu/gia/>

(Coastal and Marine Geography)

<http://www.oceansatlas.com>

<http://people.hofstra.edu/geotrans/eng/ch3en/conc3en/ch3c3en.html#2>

(Maritime Transportation)

<http://people.hofstra.edu/geotrans/eng/ch3en/conc3en/ch3c5en.html#1>

(Intermodal Transportation)

NAZIV KOLEGIJA: Regionalna geografija Azije**Ime nositelja kolegija: doc. dr. sc. Nikola Glamuzina****Suradnik u nastavi: Vera Graovac, prof.**

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 2/4
- **Status kolegija:** Obvezni
- **Uvjet upisa kolegija:** prethodno znanje iz srednje škole (geografija, povijest)
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/3 (2 P + 1 S = 45)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 2 (30 P*3,5 = 105; 15 S*2 = 30; ukupno: 135)

Opis/sadržaj kolegija

Prostorni pojam Azije. Pojmovi Bliskog, Srednjeg i Dalekog istoka. Povijesno-geografski razvoj Azije (kolijevka civilizacija, razdoblje kolonijalizma u Aziji i postkolonijalno razdoblje). Osnovne geografske značajke, prirodno-geografske karakteristike (reljef, klima, tla, vegetacija), društveno-gospodarske karakteristike (stanovništvo, razmještaj stanovništva, problem prenapučenosti, procesi urbanizacije, gospodarski razvoj). Jezici i religija. Geopolitičko značenje Azije i njenih pojedinih dijelova (sukob interesa, politički sukobi i teritorijalni sporovi). Različitosti i problemi regionalnog razvoja: Južna Azija, Jugoistočna Azija, Istočna Azija, Jugozapadna Azija, Centralna Azija, Rusija.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Upoznavanje s geoprostorom i regionalnim različitostima Azije. Razvijanje sposobnosti i znanja samostalnog zaključivanja i pisanja stručnih radova o regionalno-geografskoj problematici Azije.

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja ✓	Vježbe	Seminar ✓	Praktikum
Samostalno istraživanje ✓	Terenski rad	Mentorski rad	Konzultacije ✓
Radionice	Diskusija ✓	Internet ✓	

Obaveze studenata

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad ✓	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje ✓	Seminarski rad ✓

Literatura**a) obavezna**

Weightman, B. A. (2002.): *Dragons and Tigers: A Geography of South, East and Southeast Asia*, John Wiley & Sons, Inc., New York-Chichester, pp. 445.

Bradshaw, M. (2000.): World Regional Geography: The New Global Order, Second Edition, McGraw-Hill Companies, Boston, pp.622.

Rigg, J. (2003.): Southeast Asia: The human landscape of modernization and development, 2nd edition, Routledge, London-New York.

The Government and Politics of the Middle East and North Africa (David E. Long, Bernard Reich, editors), Fourth edition, Westview Press, pp. 502.

Države Svijeta, Školska knjiga, Zagreb, 2002.

b) dopunska

Friganović, M. (1970.): Regionalna geografija III: Jugoistočna Azija, Sveučilište u Zagrebu, pp. 296.

Friganović, M. (1978.): Narodna republika Kina, Školska knjiga, Zagreb, pp.141.

Friganović, M. (1970.): Japan, zemlja gdje sunce izlazi, Školska knjiga, Zagreb, pp. 83.
Encarta Encyclopedia 2004.

Encyclopedia Britannica

NAZIV KOLEGIJA: Regionalna geografija Afrike

Ime nositelja kolegija: prof. dr. sc. Damir Magaš
Suradnik u nastavi: Robert Lončarić, prof.

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 2/4
- **Status kolegija:** Obvezan
- **Uvjet upisa kolegija:**
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/3 (2 P + 1 S = 45)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 2 (30 P*3,5 = 105; 15 S*2 = 30; ukupno: 135)
-

Opis/sadržaj kolegija

Upoznavanje s prirodno-geografskim i društveno-geografskim osobitostima Afrike. Regionalni pregled po državama: Egipat, Maroko, Alžir, Obala Bjelokosti, Nigerija, Etiopija, Tanzanija, DR Kongo, Angola, Madagaskar, Ruanda, Južnoafrička Republika. Naglasak na suvremene procese i probleme u promatranom prostoru: ekonomsko-političke grupacije, ratni sukobi, zdravstveni problemi s posebnim osvrtom na problematiku AIDS-a, populacijska politika, religijska problematika, položaj kontinenta u suvremenim geopolitičkim odnosima.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Razvijanje sposobnosti i znanja samostalnog zaključivanja i pisanja stručnih radova. Usvajanje osnovnih geografskih informacija o Africi i njihovo primjenjivanje u daljnjem istraživanju. Primjena stečenih znanja iz ostalih kolegija na primjerima iz Afrike.

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja ✓	Vježbe	Seminar ✓	Praktikum
Samostalno istraživanje ✓	Terenski rad	Mentorski rad	Konzultacije ✓
Radionice	Diskusija ✓	Internet ✓	

Obaveze studenata

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad ✓	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje ✓	Seminarski rad ✓

Literatura**a) Obavezna**

- Crkvenčić, I. (1990.):** Afrika, Regionalna geografija, Školska knjiga, Zagreb, pp. 292.
2.Stock, R. (2004.): Africa south of Sahara, The Guilford Press, New York, London, pp. 480.
Ramsay, J. F., Edge, W. (2004.): Africa, Global Studies, Tenth Edition, Mc Graw-Hill/Duskhin Company, Connecticut, pp. 272.

Atlas po izboru (preporučuju se atlasi iz Timesove edicije)

b) Dopunska

Države Svijeta, Školska knjiga, Zagreb, 2002.

Crkvenčić, I. (1981.): Afričko Sredozemlje, Školska knjiga, Zagreb.

Debot, S. (1988.): Južnoafrička Republika, Školska knjiga, Zagreb.

NAZIV KOLEGIJA: Industrijska geografija**Ime nositelja kolegija: doc. dr. sc. Nikola Glamuzina**

- **Odjel:** Geografija
- **Godina/semestar:** 2/4
- **Status kolegija:** Izborni
- **Uvjet upisa kolegija:** zadovoljeni uvjeti za upis u 2. semestar II godine
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/2 (2 P = 30)
- **(Ukupno dana terenske nastave):** odrađuje se u okviru cjelokupne terenske nastave na II godini
- **ECTS BODOVI (koeficijent opterećenja studenta):** 2 (30 P*3,5 = 105; ukupno: 105)

Opis/sadržaj kolegija

Industrijska geografija je dio ekonomske geografije koji proučava industrijski razvoj s prostornog aspekta. U okviru predmeta proučava se sam pojam industrijske revolucije, njena vremenska i geografska dimenzija, etape industrijskog razvoja, socijalno-geografski procesi koje je potaknuo industrijski razvoj, te podjela svijeta na glavne industrijske regije. Posebna pozornost pridaje se geografskom aspektu industrijskog razvoja Hrvatske u okviru europskog kontinenta.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina)

Usvajanje osnovnih znanja o pojmovima industrijske revolucije i prostornoj dimenziji industrijalizacije kao i upućivanje studenata u korištenje raznih (posebno statističkih) izvora vezanih za tu materiju.

Načini izvođenja nastave i usvajanja znanja

PREDAVANJA ✓	VJEŽBE	SEMINAR ✓	PRAKTIKUM
SAMOSTALNO ISTRAŽIVANJE ✓	TERENSKI RAD	MENTORSKI RAD	KONZULTACIJE ✓
RADIONICE	DISKUSIJA ✓	INTERNET ✓	

Obveza studenata

USMENI ISPIT ✓	PISMENI ISPIT ✓	SEMINARSKI RAD ✓	ESEJ	AKTIVNO SUDJELOVANJE U NASTAVI ✓

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	esej	praktični rad
projekt	kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti ✓	istraživanje ✓	seminarski rad ✓

Literatura**a) obvezna**

Bilen, M. (2003.), Ekonomska geografija Hrvatske, Školska knjiga, Zagreb

Bilen, M. – Kurtek, P. (1988.), Ekonomska geografija svjetske trgovine, Školska knjiga, Zagreb

Dugački, Z. (1958.), Industrijska geografija svijeta, Školska knjiga, Zagreb

Knowles, A. (1987.), Economic and social geography made simple, Heinemann, London

b) dopunska

Razni znanstveni članci koji se bave pitanjima vezanim uz industrijsku geografiju svijeta ili Hrvatske.

c) Internet izvori

www.unido.org/

NAZIV KOLEGIJA: Razvoj urbanih sustava u svijetu

Ime nositelja kolegija: prof. dr. sc. Damir Magaš; dmagas@unizd.hr
Suradnik u nastavi: Ana Rimanić, prof.

- **Odjel:** geografija,
- **Godina/semestar:** 2/4
- **Status kolegija:** Izborni
- **Uvjet upisa kolegija (prethodno znanje, položeni ispit iz):**
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/2 (2 P = 30)
- **(Ukupno dana terenske nastave):** u okviru zajedničke t. n. u trajanju od 4 dana
- **ECTS BODOVI (koeficijent opterećenja studenta):** 2 (30 P*3,5 = 105; ukupno: 105)

Opis/sadržaj kolegija**Okvirni sadržaj:**

Pojam i obilježja grada. Pojam i obilježja urbanog sustava. Pojava i razvoj gradova u svijetu po razdobljima; Razvoj urbanih sustava s istaknutim razdobljima i fazama u Europi, na Orijentu, u Africi, Aziji, Latinskoj i Angloamerici, Australiji. Analiza razvoja urbanih sustava. Nacionalni i međunarodni urbanisustavi, prostorni, hijerarhijski i vremenski aspekti. Kulturno-genetska obilježja gradova kao podsustava u većim gradskim sustavima. Razvoj gradova i urbanih sustava u Hrvatskoj.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

Svladavanje znanja o pojavi, razvoju, funkcijama, strukturama i naseljenosti gradova, urbanih sustava, urbaniziranih i urbanih regija. Upoznavanje s utjecajima grada na regionalne sustave i procese geoprostoru. Osposobljavanje za samostalna istraživanja i analize.

Savlada vanjem znanja vrši se osposobljavanje za rad u nastavi zemljopisa (geografije) ali i stjecanje sposobnosti rada u primjeni stečenih znanja i spoznaja u drugim djelatnostima (prostorno planiranje i uređenje, statistika, promet, novinarstvo, i dr.)

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja ✓	Vježbe	Seminar ✓	Praktikum
Samostalno istraživanje	Terenski rad	Mentorski rad ✓	Konzultacije ✓
Radionice	Diskusija ✓	Internet ✓	

Obveze studenata

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad ✓	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓

Praćenje nastave i praćenje i ocijenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocijenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje	Seminarski rad ✓

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta: rasprava, anketa, evidencije o nastavi, ocijenjivanje od strane studenata i stručnih tijela

Literatura

a) obvezna:

Vresk M.: Razvoj urbanih sistema u svijetu, ŠK, Zagreb 1984.

b) dopunska:

Berry B. L. J., Horton E. F.: Geographic Perspectives on Urban System, Prentice Hall, 1970.

Hofmeister B.: Stadtgeographie, Westernmann 1969.

Bourne L. S., Simmons J. W.: Systeme of Cities, Oxford, University Press, 1978.

Vresk M.: Osnove urbane geografije, ŠK, Zagreb, 1980.

Vresk M.: Urbanizacija i mobilnost stanovništva, G.G. 5, Zagreb, 1989.

Vresk M.: Pojava i razvoj milijunskih gradova u svijetu, G.H. 1-4, Zagreb, 1989.

c) Internet izvori: razni

NAZIV KOLEGIJA: Agrarna i ruralna geografija**Ime nositelja kolegija: prof. dr. sc. Željka Šiljković**
Suradnik u nastavi: Anica Čuka, prof.

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 2/4
- **Status kolegija:** Izborni
- **Uvjet upisa kolegija:**
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/2 (1 P + 1 S = 30)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 2 (15 P*3,5 = 52,5; 15 S*2 = 30; ukupno: 82,5)

Opis/sadržaj kolegija

Usvojiti metode praćenja i analize geografskih čimbenika koji utječu na poljoprivrednu proizvodnju. Upoznati teoretske postavke i znati ih primijeniti u objašnjavanju poljoprivrednog korištenja zemlje. Definirati osnove agrarne geografije i njeno značenje u okviru studija geografije. Osposobiti studente za kritički i multidisciplinarni pristup ključnim teoretskim objašnjenjima agrarne lokacije. Osposobiti studente za proučavanje i analizu strukture poljoprivrednog korištenja zemlje. Objasniti strukturu politike agrara u Hrvatskoj i EU.

Razvoj ekonomskih, socijalnih i kulturnih obilježja ruralnih područja kroz konstantne ruralne promjene. Glavni interes proučavanja su primjeri ruralnog okoliša Hrvatske i njihova usporedba sa geografski sličnim prostorima – mediteranski, srednjoeuropski. Zašto neka ruralna naselja rastu, dok druga propadaju, koja je uloga urbanih središta u socijalnoj i kulturnoj transformaciji ruralnog okoliša, predmeti su rada ovog kolegija. U sklopu kolegija analizirat će se državna politika, postojeća pravila, ali i praksa u ruralnom planiranju u međuovisnosti s ekonomskim, ekološkim i socijalnim problemima.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Istraživanje uzroka socijalnih promjena u ruralnom prostoru. Istraživanje prirodno – geografskih čimbenika koji utječu na razvoj i promjene u ruralnom okolišu. Istraživanje posljedica inicijativa i inovacija u ruralnom gospodarskom razvoju; proučavanje međudnosa ruralno – urbano. Primijeniti geografske ideje u objašnjenju ruralnih promjena. Ispitivanje i ocjenjivanje utjecaja ruralnih promjena na različite socijalne kategorije ljudi. Proučavanje važnosti kulturnih perspektiva u ruralnoj geografiji.

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja ✓	Vježbe	Seminar ✓	Praktikum
Samostalno istraživanje ✓	Terenski rad ✓	Mentorski rad	Konzultacije ✓
Radionice	Diskusija ✓	Internet ✓	

Obveze studenata

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad ✓	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje	Seminarski rad ✓

Literatura

a) obvezna

- Ilbery Brian . The geography of rural change, London 1998.
Andrew W. Gilg, An Introduction to Rural Geography, Edward Arnold, 1985.
Michael Woods, Rural Geography: Processes, Responses and Experiences in Rural Restructuring, SAGE Publications, 2005
Annie Hughes, Rural Geography, SAGE Publications, 2003
Crkvenčić. I. Agrarna geografija – geografski aspekti agrarnih područja, Školska knjiga, Zagreb, 1988.
Robert Delort, Franoise Walter : Povijest europskog okoliša, Zagreb 2002.
Crkvenčić, I., Malić, A. (1988): Agrarna geografija, Zagreb, 1988
Vrišer, I. (1995): Agrarna geografija , Ljubljana, 1995.
Znaor, D. (1995): Ekološka geografija
Lampkin, N. (2003): Organic agriculture, London, 2003
Penzar , B. (1990): Agroklimatologija, Zagreb, 1990.
Defillipis, J (2002) : Ekonomija poljoprivrede, Zagreb, 2002.
Ilbery , B. (1998): The geography of rural change, Longmans, 1998.

b) dopunska

- Martinović , D. (1997): Tloznanstvo u zaštiti okoliša, Zagreb, 1997.
Bašić, F. I dr. (1993): Program zaštite tala u Hrvatskoj, Zagreb, 1993.

NAZIV KOLEGIJA: Metodika nastave geografije

Ime nositelja kolegija: prof. dr. sc. Damir Magaš
Suradnik u nastavi: Jadranka Brkić-Vejmelka, prof.

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 3/5
- **Status kolegija:** obvezni
- **Uvjet upisa kolegija (prethodno znanje, položeni ispit iz):**
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/3 (2 P + 1 S = 45)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS BODOVI (koeficijent opterećenja studenta):** 3 (30 P*3,5 = 105; 15 S*2 = 30; ukupno: 135)

Opis/sadržaj kolegija:

Upoznati studente sa suvremenim konceptom školske geografije, zatim sa postojećim nastavnim planovima i programima, kao i sa nastavnim sredstvima i pomagalicama te pojmovima oblika i metoda rada u nastavi. Upoznati pedagošku dokumentaciju, osnove zakonodavstva u školstvu RH kao i specifičnosti u radu sa nadarenim učenicima, učenicima s posebnim potrebama i sl. Metodичke pretpostavke i uvjeti izvođenja kvalitetne nastave te nastavne metode i oblici. Načela nastave geografije u osnovnim i srednjim školama; nastavni planovi i programi kao dio kurikularnog pristupa planiranja nastave, primjena nastavnih sredstava i pomagala u nastavnom procesu, interna i eksterna evaluacija.

Primjena teoretskih spoznaja u neposrednom odgojno-obrazovnom radu u školi, na nastavnom satu u osnovnoj ili srednjoj školi.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Cilj je kolegija osposobiti studente za uspješan samostalni predavački rad na svim nivoima obrazovanja, i to kroz upoznavanje oblika i metoda rada, zatim kroz upoznavanje verbalnih i neverbalnih metoda rada, tradicionalne i suvremene metode podučavanja. Osposobiti studente za upotrebu nastavnih sredstava i pomagala, posebice najsuvremenijih, osposobiti ih za izradu pismenih priprema za nastavu, za vođenje svakodnevne pedagoške dokumentacije. Usvajanje osnovnih znanja iz metodike: općih metodičkih pretpostavki za njihovu primjenu u nastavničkom radu, razvijanje predavačkih sposobnosti i vještina za različite dobne skupine učenika.

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja:

PREDAVANJA ✓	VJEŽBE	SEMINARI ✓	PRAKTIKUM ✓
SAMOSTALNO ISTRAŽIVANJE	TERENSKI RAD	MENTORSKI RAD ✓	KONZULTACIJE ✓
RADIONICE ✓	DISKUSIJA ✓	INTERNET ✓	

Obveze studenta:

USMENI ISPIT ✓	PISMENI ISPIT ✓	SEMINARSKI RAD ✓	ESEJ	AKTIVNO SUDJELOVANJE U NASTAVI ✓

Praćenje nastave i praćenje ocjenjivanja studenata:

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	Esej	Praktičan rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje ✓	Seminarski rad ✓

Literatura:**a) obvezna**

MATAS, M. (1998.): Metodika nastave geografije, HGD; Zagreb

BRAZDA, M. (1977.): Metode rada s audiovizuelnim sredstvima u nastavi zemljopisa, ŠK, Zagreb

DORN, W., JAHN, W. (1973): Formiranje predodžbi i pojmova u nastavi geografije, ŠK, Zagreb

GLASSER, W. (1994.): Kvalitetna škola, Educa, Zagreb

GLASSER, W. (1999.): Nastavnik u kvalitetnoj školi, Educa, Zagreb

b) dopunska

ITKOVIĆ, Z. (1997.): Opća metodika nastave, Književni krug, Split

KOŠIR, M.; ZGRABLJIĆ, N., RANFL, R.: Život s medijima, Doron, 1999.

MIJATOVIĆ, (1999.): Osnove suvremene pedagogije, HPKZ, Zagreb

MUŽIĆ, (1999.): Uvod u metodologiju istraživanja odgoja i obrazovanja, Educa, Zagreb

SHAPIRO, (1997.): Kako razviti emocionalnu inteligenciju djeteta, Mozaik Knjiga, Zagreb

APEL, H.J., (2003.): Predavanje, Erudita, Zagreb

c) internet izvori

<http://www.carnet.hr/referalni/obrazovni/mkod/naslovnica/zastomet>

http://www.uazg.hr/metodika/z_index.htm

<http://www.teachingideas.co.uk/geography/contents.htm>

NAZIV KOLEGIJA: Prirodno-geografski aspekti razvoja Hrvatske

Ime nositelja kolegija: prof. dr. sc. Damir Magaš; dmagas@unizd.hr

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 3/5
- **Status kolegija:** obvezni
- **Uvjet upisa kolegija (prethodno znanje, položeni ispit iz):**
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/2 (2 P = 30)
- **(Ukupno dana terenske nastave):** u okviru zajedničke t. n. u trajanju od 5 dana
- **ECTS BODOVI (koeficijent opterećenja studenta):** 2 (30*3,5 = 105; ukupno 105)

Opis/sadržaj kolegija**Okvirni sadržaj:**

Zemljopisni položaj, prostorni obuhvat, veličina. Prirodno-zemljopisna obilježja (klima, reljef, vode, tla, biljni pokrov). Prirodno-geografska osnova hrvatskih regija: obilježja panonskog, gorskog i primorskog dijela zemlje, uvjetno-homogeni regionalni kompleksi.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

Savladavanje znanja o prirodno-geografskim obilježjima prostora Hrvatske kao osnovi za njegov razvoj. Osposobljavanje studenata za rad na pripremi i izradbi regionalnih analiza i sinteza na primjerima iz fizičko-geografske osnove Hrvatske. Osposobljavanje za prenošenje zemljopisnih znanja o Hrvatskoj kako za potrebe školstva tako i za druge potrebe

Savladavanjem znanja o nacionalnom prostoru vrši se osposobljavanje za rad u nastavi ali i stjecanje sposobnosti rada u primjeni geografskih spoznaja u drugim djelatnostima (prostorno planiranje, zaštita okoliša i dr.)

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja ✓	Vježbe	Seminar	Praktikum
Samostalno istraživanje	Terenski rad	Mentorski rad ✓	Konzultacije ✓
Radionice	Diskusija ✓	Internet ✓	

Obveze studenata

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje	Seminarski rad

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta: rasprava, anketa, evidencije o nastavi, ocjenjivanje od strane studenata i stručnih tijela

Literatura**a) obvezna**

Magaš, D.: Osnove geografije Hrvatske, Skripta, Zadar, 1998., str. 7-13, 61-87, 148-277.

Magaš, D., Rogić, V.: Zemljopis 8 (Hrvatska), ŠK, Zagreb, V. izdanje, 1999.

b) dopunska

Grupa autora: Geografija Hrvatske, I-VI, ŠK, Zagreb, 1974/75

Vode Hrvatske, Ministarstvo vodoprivrede Republike Hrvatske, Hrvatska vodoprivreda, Zagreb, 1991.

Bralić I.: Nacionalni parkovi Hrvatske, Zagreb, 1990.

Izabrane opće i regionalne studije i monografije hrvatske geografske literature

NAZIV KOLEGIJA: Regionalna geografija Angloamerike**Ime nositelja kolegija: prof. dr. sc. Željka Šiljković**

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 3/5
- **Status kolegija:** obvezni
- **Uvjet upisa kolegija (prethodno znanje, položeni ispit iz)**
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/3 (2 P + 1 S = 45)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS BODOVI (koeficijent opterećenja studenta):** 2 (30 P*3,5 = 105; 15 S*2 = 30; ukupno: 135)

Opis /sadržaj kolegija

Kolegij je oblikovan tako da uvede studente u određene teme angloameričkog društva.

Za bolje razumijevanja problema regije koristit će se interdisciplinarni pristup za povezivanje tema okoliša – fizičke geografije – demogeografske strukture- ekonomije, povijesti i politike na razini država i pojedinih regija.

Ključni problemi razmatrat će se kroz nekoliko medija – predavanja – istraživački samostalni rad – esej – filmovi

Ključne teme: Uvod u Angloameriku, Pojam Angloamerike

Elementi prirodne osnove: Geološko- geomorfološka obilježja, Ekoklimatske zone, Pedološka osnova i vegetacijske zajednice, Hidrogeografija

Stanovništvo: Obilježja angloameričkog društva, Imigracijska kretanja, Unutrašnje migracije

Regije: Stvaranje američkog i kanadskog društva, Nova Engleska i SI Megalopolis, Industrijska jezgra i Appalachian, Srednji zapad i Veliki ravnjaci, Zapadna obala i pacifički SZ, Južne obalne ravnice, Rockies, Kalifornija, Hawaii, Dvije Amerike, Kanadska jezgra, Politika odcjepljenja, Atlantske i prerijske provincije, Pacifik i Sjever

Način izvođenja nastave i usvajanje znanja

Predavanja ✓	Vježbe	Seminar ✓	Praktikum
Samostalno istraživanje	Terenski rad	Mentorski rad	Konzultacije✓
Radionice	Diskusija ✓	internet	

Obveze studenata

Usmeni ispit✓	Pismeni ispit✓	Seminarski rad	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

Pismeni ispit✓	Usmeni ispit (A,B,J) ✓	Esej	Praktičan rad
Projekt✓	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje✓	Seminarski rad

Literatura

a) obvezna

Birdsall, S.S., Florin, J. W., Price, M. L. (1999): Regional Landscapes of the United States and Canada, New York, 1999.

Guinness, P, Bradshaw, M (1989.): North America, A Human Geography, London, 1989.

Paterson, J. H. (1979.) : North America, a geography of Canada and the United States, 6 edition, New York, 1979.

b) dopunska

c) Internet izvori

www.statcan.ca

www.canadainfolink.ca/teach.htm

NAZIV KOLEGIJA: Regionalna geografija Sjeverne i Zapadne Europe**Ime nositelja kolegija: doc. dr. sc. Nikola Glamuzina**

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 3/5
- **Status kolegija:** obvezni
- **Uvjet upisa kolegija (prethodno znanje, položeni ispit iz):** položen ispit iz kolegija Uvod u regionalnu geografiju
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/3 (2 P + 1 S = 45)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS BODOVI (koeficijent opterećenja studenta):** 2 (30 P*3,5 = 105; 15 S*2 = 30; ukupno: 135)

Opis/sadržaj kolegija

Sadržaj se bazira na proučavanju geografskih obilježja, specifičnosti, kao i karakterističnih socijalno-geografskih procesa na prostoru zapadne i sjeverne Europe. Također se promatra gospodarski razvoj pojedinih zemalja i njegove prostorne reperkusije. Na kraju se proučava i regionalizacija svake države s naglaskom na specifičnosti i problematiku regionalnog razvoja.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

Upoznavanje studenata s prostorom zapadne i sjeverne Europe, uočavanje sličnosti i različitosti u odnosu na ostale europske regionalne cjeline i tendencijama suvremenom ekonomsko-geografskog razvoja.

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja ✓	Vježbe	Seminar ✓	Praktikum
Samostalno istraživanje	Terenski rad	Mentorski rad	Konzultacije ✓
Radionice	Diskusija ✓	Internet ✓	

Obveze studenata

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad ✓	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje ✓	Seminarski rad ✓

Literatura**a) obvezna**

Helmfrid, S. (sp. ed.) (1996.), The geography of Sweden, SNA, Stockholm
 House, J. W. (1978.), France – an applied geography, Methnen and co, London
 Klemenčić, M. (gl. ur.) (1997.), Atlas Europe, LZ "Miroslav Krleža", Zagreb
 Smith, W. (ed.) (1953.), A scientific survey of Merseyside, University press of Liverpool, Liverpool

b) dopunska

Razni znanstveni radovi, monografije i atlasi koji se odnose na prostor Sjeverne Europe ili pojedine zemlje s tog područja.

c) Internet izvori:

europa.eu.int/comm/eurostat

NAZIV KOLEGIJA: Uvod u turističku geografiju**Ime nositelja kolegija: doc. dr. sc. Nikola Glamuzina**

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 3/5
- **Status kolegija:** izborni
- **Uvjet upisa kolegija:** : zadovoljeni uvjeti za upis na III godinu
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/2 (2 P = 30)
- **(Ukupno dana terenske nastave):** odrađuje se u okviru cjelokupne terenske nastave na II godini
- **ECTS BODOVI (koeficijent opterećenja studenta):** 2 (30 P*3,5 = 105; ukupno: 105)

Opis/sadržaj kolegija

Zadatak predmeta je upoznavanje s osnovnim pojmovima o fenomenu turizma i aspektima njegova proučavanja s posebnim naglaskom na geografski, upoznavanje s razvojnim fazama turizma i geografskim značajkama pojedinih faza, kao i analiza atraktivnih faktora turizma i geografskog aspekta proučavanja pojedinih faktora.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Prezentiranje materije vezane uz osnovu turističke geografije i njeno usvajanje, upućivanje studenata u analitičko razmišljanje i zaključivanje o suvremenoj turističkoj problematici, kao i percepiranje turizma s geografskog aspekta.

Načini izvođenja nastave i usvajanja znanja

PREDAVANJA ✓	VJEŽBE	SEMINAR ✓	PRAKTIKUM
SAMOSTALNO ISTRAŽIVANJE ✓	TERENSKI RAD	MENTORSKI RAD	KONZULTACIJE ✓
RADIONICE	DISKUSIJA ✓	INTERNET ✓	

Obveza studenata

USMENI ISPIT ✓	PISMENI ISPIT ✓	SEMINARSKI RAD ✓	ESEJ	AKTIVNO SUDJELOVANJE U NASTAVI ✓

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	esej	praktični rad
projekt	kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti ✓	istraživanje ✓	seminarski rad ✓

Literatura**a) obvezna**

- Blažević, I. – Pepeonik, Z. (2000.), Turistička geografija, Školska knjiga, Zagreb
 Debbage, K. G. – Ioannides, D. (ed.) (1998.), The economic geography of the tourist industry: a supply-side analysis, Routledge, London
 Geić, S. (2002.), Turizam i kulturno-civilizacijsko naslijeđe, Veleučilište u Splitu, Split

Pepeonik, Z. (2003.), Turistička geografija svijeta, Školska knjiga, Zagreb
Williams, S. (1998.), Tourism geography, Routledge, London

b) dopunska

Znanstveni članci i drugovi znanstveni radovi s područja turističke geografije publicirani u odgovarajućim časopisima.

c) Internet izvori

Svjetska turistička organizacija (www.world-tourism.org/)

NAZIV KOLEGIJA: Historijska geografija

Ime nositelja kolegija: prof. dr. sc. Damir Magaš; dmagas@unizd.hr

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 3/5
- **Status kolegija:** izborni
- **Uvjet upisa kolegija (prethodno znanje, položeni ispit iz)**
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/2 (1 P + 1 S = 30)
- **(Ukupno dana terenske nastave):** u okviru zajedničke t. n. u trajanju od 5 dana
- **ECTS BODOVI (koeficijent opterećenja studenta):** 2 (15 P*3,5 = 52,5; 15 S*2 = 30; ukupno: 82,5)

Opis/sadržaj kolegija**Okvirni sadržaj:**

Značajke povijesno-zemljopisnog razvoja, povijesno-geografske osnove postanka i mijene u prostoru: Razvoj geografske misli, povijest otkrivanja zemalja, Postanak prvog holocenskog prirodnog krajolika i njegova postupna preobrazba u kulturne krajolike, Geografija starih civilizacija, Geografija svijeta u srednjem vijeku, Historijsko-geografske promjene u razvijenom srednjem vijeku, Velika geografska otkrića, Promjene geografskih prilika u prostoru svijeta u vrijeme industrijske revolucije; Mijene prostora svijeta u 20. st.; koncept historijske geografije krajolika, koncept historijske regionalne geografije; Interesna područja povijesne geografije prema Prince-u, Aspekti i metode historijske geografije prema Jägeru.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

Savladavanje znanja o predmetu historijske geografije i povijesno-geografskim aspektima razvoja svijeta. Osposobljavanje studenata za rad na pripremi i izradbi regionalnih analiza i sinteza na primjerima iz povijesno-geografske problematike svijeta. Osposobljavanje za prenošenje zemljopisnih znanja o Hrvatskoj kako za potrebe školstva tako i za druge potrebe. Savladavanjem znanja vrši se osposobljavanje za rad u nastavi zemljopisa (geografije) ali i stjecanje sposobnosti rada u primjeni stečenih znanja i spoznaja u drugim djelatnostima (rad u arhivima, novinarstvu, politici i dr.)

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja ✓	Vježbe	Seminar ✓	Praktikum
Samostalno istraživanje	Terenski rad	Mentorski rad	Konzultacije ✓
Radionice	Diskusija	Internet	

Obveze studenata

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad ✓	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje	Seminarski rad ✓

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta: rasprava, anketa, evidencije o nastavi, ocjenjivanje od strane studenata i stručnih tijela

Literatura

a) obvezna

Magaš, D.: Osnove geografije Hrvatske, Skripta, Zadar, 1998., str. 16-60.

Magaš, D., Rogić, V.: Zemljopis 8 (Hrvatska), ŠK, Zagreb, V. izdanje, 1999.

Jäger, H., Historische Geographie, Westermann, 1969.

b) dopunska

Grupa autora: Geografija Hrvatske I-VI, ŠK, Zagreb, 1974/75.

Baker, R.H.A., ed., Progress in Historical Geography, David and Charles, Newton Abbot, 1972.

Brown, E.H., ed., Geography Yesterday and Tomorrow, Oxford University Press, 1980.

Fehn, K., Historische Geographie, Mitteilungen der Geographischen Gesellschaft in München, Bd. 61., 1976.

Izabrane opće i regionalne studije i monografije hrvatske geografske literature

c) Internet izvori: razni

NAZIV KOLEGIJA: Multimedijaska geografija**Ime nositelja kolegija: prof. dr. sc. Miljenko Lapaine****Suradnik u nastavi: mr. sc. Josip Faričić**

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 3/5
- **Status kolegija:** izborni
- **Uvjet upisa kolegija:** položen kolegij Geoinformatika
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/2 (2 V = 30)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 2 (30 V*2 = 60; ukupno: 60)

Opis/sadržaj kolegija

Multimedijско računalo. Tekst. Pisanje i obrada teksta. Digitalizacija teksta. Skeniranje teksta. Optičko prepoznavanje teksta (OCR). Hipertekst. Slika. Crtanje i obrada slika. Vektorska i rasterska grafika. Digitalizacija i skeniranje analognih predložaka. Vektoriziranje. Formati slikovnih datoteka. Digitalni fotoaparati. Pokretna slika. Videokamera. Animacije. Zvuk. Snimanje zvuka. Digitalizacija zvuka. Digitalna obrada zvučnih zapisa. Mikrofon. Diktafon. Prijenosni minidisk. Integriranje informacija u multimedijски dokument. TV. Osobno računalo: PowerPoint. Internet: HTML, Java. Dinamička kartografija. Položajno utemeljene usluge. Primjeri multimedijске geografije.

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja	Vježbe ✓	Seminar ✓	Praktikum
Samostalno istraživanje ✓	Terenski rad	Mentorski rad ✓	Konzultacije ✓
Radionice ✓	Diskusija	Internet ✓	

Obveze studenata

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad ✓	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje	Seminarski rad ✓

Literatura**a) obvezna**

RUŽIĆ, F. (1994): Multimedija, Mozaik knjiga, Zagreb.

CARTWRIGHT, W., PETERSON, M. P., GARTNER, G. (1999): Multimedia Cartography, Springer, Verlag, Berlin

b) dopunska

TUTIĆ, D., VUČETIĆ, N., LAPAINE, M. (2002): Uvod u GIS, Sveučilište u Zagrebu, Geodetski fakultet, Zagreb.

SVENDSEN, J. O. S. (2003): Najprikladniji priručnik za skeniranje, Egmont, Zagreb

KARBO, M. B. (2004): Najprikladniji priručnik za Photoshop 7.0, Egmont, Zagreb

c) internetski izvori

CARNetov Edukacijski centar

<http://eudpoint.CARNet.hr>

Referalni centar za izradu multimedijalnih elemenata i njihovu prilagodbu za www

<http://www.carnet.hr/referalni/obrazovni/imme>

Referalni centar za izradu obrazovnih materijala

<http://www.carnet.hr/referalni/obrazovni/iom>

Tečajevi Sveučilišnog računskog centra

<http://www.srce.hr/tecajevi/>

Hammond Geography Corner

<http://www.hammondmap.com/sites/hammond/geography/geography.html>

National Geographic

<http://www.nationalgeographic.com/>

NAZIV KOLEGIJA: Društveno-geografski aspekti razvoja Hrvatske**Ime nositelja kolegija: prof. dr. sc. Damir Magaš; dmagas@unizd.hr**

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 3/6
- **Status kolegija:** obvezan
- **Uvjet upisa kolegija:**
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/2 (2 P = 30)
- **(Ukupno dana terenske nastave):** u okviru zajedničke t. n. u trajanju od 5 dana
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 2 (30*3,5 = 105; ukupno: 105)

Opis/sadržaj kolegija**Okvirni sadržaj:**

Značajke povijesno-zemljopisnog razvoja, povijesno-geografske osnove postanka i mijene hrvatskog teritorija: postanak prvog holocenskog prirodnog krajolika i njegova postupna preobrazba u kulturni krajolik, antičko i rimsko razdoblje, ranosrednjovjekovno razdoblje, historijsko-geografske promjene u razvijenom srednjem vijeku, prekretničko razdoblje širenja osmanlijskog carstva, hrvatski prostor u vrijeme kulturnog i gospodarskog preporoda i razvoja postfeudalne državnosti, Hrvatska u dvije Jugoslavije, slobodna Hrvatska. Geoprometno značenje položaja Hrvatske. Sociogeografska osnova hrvatskih regija: panonski, gorski i primorski dio zemlje, nodalno-funkcionalni regionalni kompleksi, procesi polarizacije, teritorijalno-upravna podjela. Društveno-zemljopisna obilježja. Stanovništvo (kretanje broja, gustoća, prirodno kretanje, migracije, iseljništvo, kućanstva, stanovi), strukture pučanstva (spolna, dobna, gospodarska i dr.). Naselja (razvoj, tipovi), seoska naselja, seoski krajobraz (razvoj, tipovi), problemi (deruralizacija, ruralni egzodus, depopulacija i sl.), gradska naselja (razvoj, tipovi, problemi, hijerarhija, značenje pojedinih gradova posebice Zagreba, regionalnih i drugih središta). Gospodarstvo (etape razvoja, značenje pojedinih sektora djelatnosti, posebice poljoprivrede, industrije i rudarstva, prometa, turizma, trgovine). Geopolitičko značenje i međunarodni položaj Hrvatske prije i nakon osamostaljenja.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

Savladavanje znanja o socio-geografskim obilježjima prostora Hrvatske kao osnovi za njegov razvoj. Osposobljavanje studenata za rad na pripremi i izradbi regionalnih analiza i sinteza na primjerima iz socio-geografske problematike Hrvatske. Osposobljavanje za prenošenje zemljopisnih znanja o Hrvatskoj kako za potrebe školstva tako i za druge potrebe. Savladavanjem znanja o nacionalnom prostoru vrši se osposobljavanje za rad u nastavi ali i stjecanje sposobnosti rada u primjeni geografskih spoznaja u drugim djelatnostima (prostorno planiranje, zaštita okoliša i dr.)

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja ✓	Vježbe	Seminar	Praktikum
Samostalno istraživanje	Terenski rad	Mentorski rad	Konzultacije ✓
Radionice	Diskusija ✓	Internet	

Obveze studenata

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje	Seminarski rad

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta: rasprava, anketa, evidencije o nastavi, ocjenjivanje od strane studenata i stručnih tijela

Literatura

a) obvezna

Magaš, D.: Osnove geografije Hrvatske, Skripta, Zadar, 1998., str. 88-280.

Magaš, D., Rogić, V.: Zemljopis 8 (Hrvatska), ŠK, Zagreb, V. izdanje, 1999.

b) dopunska

Grupa autora : Geografija Hrvatske I-VI, ŠK, Zagreb, 1974/75

Nejašmić, I.: Depopulacija u Hrvatskoj: korijeni, stanje, izgledi, Globus, Zagreb, 1991.

Friganović, M. A., Vojnović, F.: Hrvatska u demografskoj posttranziciji, G.H.1, Zagreb, 1994.

Stiperski, Z.: Gospodarstvo kao faktor razvoja gradova Hrvatske, Acta geogr., 25, Zagreb, 1990.

Izabrane opće i regionalne studije i monografije hrvatske geografske literature

c) Internet izvori: razni

NAZIV KOLEGIJA: Regionalna geografija Južne, Srednje i Istočne Europe**Ime nositelja kolegija: prof. dr. sc. Martin Glamuzina**

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 3/6
- **Status kolegija:** obvezni
- **Uvjet upisa kolegija:** znanja iz regionalnih geografija
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/3 (2 P + 1 S = 45)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 2 (30 P*3,5 = 105; 15 S*2 = 30; ukupno: 135)

Opis/sadržaj kolegija:

Prostorni obuhvat, prirodne i društvene karakteristike Južne, Srednje i Istočne Europe
 Smještaj i geopolitički položaj zemalja Južne, Srednje i Istočne Europe
 Promjene važnosti Južne, Srednje i Istočne Europe s obzirom na razvojne povijesne etape
 Važnost Južne Europe do i poslije velikih geografskih otkrića
 Suvremeni gospodarski i politički odnosi na prostoru Južne, Srednje i Istočne Europe
 Regionalizacija Južne, Srednje i Istočne Europe
 Analiza pojedinih zemalja Južne, Srednje i Istočne Europe

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

Upoznavanje studenata sa prirodnim, društvenim i gospodarskim obilježjima i problemima regionalnog razvoja zemalja Južne Europe (Portugala, Španjolske, Italije i Grčke), Srednje (Švicarska, Austrija, Njemačka, Poljska, Češka, Slovačka, Slovenija, Mađarska) i Istočne Europe (Bjelorusija, Ukrajina, Moldavija, Bugarska, Rumunjska, SCG, Makedonija) kao i sa njihovim međudržavnim odnosima i položajem u Europi i svijetu.

Način izvođenja nastave i usvajanje znanja

PREDAVANJA ✓	VJEŽBE	SEMINAR ✓	PRAKTIKUM
SAMOSTALNO ISTRAŽIVANJE ✓	TERENSKI RAD	MENTORSKI RAD	KONZULTACIJE ✓
RADIONICE	DISKUSIJA	INTERNET	

Obaveza studenta

USMENI ISPIT ✓	PISMENI ISPIT ✓	SEMINARSKI RAD ✓	ESEJ	AKTIVNO SUDJELOVANJE U NASTAVI ✓

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	esej	praktični rad
projekt	kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti	Istraživanje	seminarski rad ✓

Literatura**a) obvezna**

T. Šegota, Geografija Južne Europe, Školska knjiga, Zagreb, 1988.
 M. Matas, Sredozemlje, Školska knjiga, Zagreb, 1988.

- A. Vušković, Etnička složenost mediteranskih zemalja, Radovi Sveučilišta u Splitu, 1992.
- Z. Reić, Ekonomske karakteristike zemalja mediteranskog područja, Radovi Sveučilišta u Splitu, 1992.
- R. Vukadinović, Jugoistočna Europa: nestabilnost i strategije povezivanja, Croatian political science review, 1997.
- I. Petrić, Mediteranski koncept nacionalnog gospodarstva Hrvatske: industrija, Radovi Sveučilišta u Splitu, 1994.
- N. Stražičić, Mediteran, Savez društava za proučavanje i unapređenje pomorstva Jugoslavije, Rijeka, 1986.
- P. Gabert, P. Guichonnet: Les Alpes et les etats alpins, Paris, 1965.
- E. Schmitt: Deutschland, Horne Erdekunde I, Berlin, 1965.
- F. Reitel: Les Allemagnes (RFA et FDA), Paris, 1980.
- W. Tcetze, K. A. Boesler, H. J. Klink, G. Voppel: Geographie Deutschland, Berlin-Stuttgart, 1990.
- T. Schneiders, K. Schoenher: Deutschland, Land in Herzen Europas, Stuttgart, 1974.
- E. Winkopi i sur.: Osteneurope, Die Erde II, Perr, 1960.

b) dopunska

Geografski atlasi i enciklopedije.

NAZIV KOLEGIJA: Regionalna geografija Latinske Amerike**Ime nositelja kolegija: prof. dr. sc. Željka Šiljković**

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 3/6
- **Status kolegija:** obvezni
- **Uvjet upisa kolegija:**
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/3 (2 P + 1 S = 45)
- **(Ukupno dana terenske nastave):** 6 dana
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 2 (30 P*3,5 = 105; 15 V*2 = 30; ukupno: 135)

Opis /sadržaj kolegija

Kolegij Latinska Amerika oblikovan je tako da uvede studente u određene teme latinskoameričkog društva. Za bolje razumijevanje glavnih problema regije koristit će se interdisciplinarni pristup za povezivanje tema iz fizičke geografije, ekonomske i socijalne geografije, historijske i političke geografije, te demogeografije.

Ključni problemi razmatrat će se putem nekoliko medija: predavanja – filmovi- tekstovi – fotografije

Glavne teme kolegija usmjeri će se na suprotnosti u regiji

Moderni megagrađovi i ekspanzivan rast favella, uloga stranih multinacionalnih kompanija, uništavanje okoliša (tropske kišne šume), kulturne tradicije starosjedilaca, porast nelegalnog gospodarstva. Kolegij je koncipiran kao kombinacija predavanja i diskusija.

Teme kolegija: 1. Fizička geografija- Geološko – geomorfološke osobitosti Latinske Amerike, Eko-klimatske zone, Tlo i vegetacijski pokrov, Hidrogeografska obilježja

Historijska geografija: Kolonijalni period 16 – 19.st., razdoblje previranja 19 – 20.st.,

Diktature u zemljama Latinske Amerike

Politička geografija: Revolucije u Latinskoj Americi, Politika SAD – a u Latinskoj Americi, Razvoj zemalja Trećeg svijeta

Ekonomska geografija: Gospodarstvo zemalja Latinske Amerike, NAFTA, eksploatacija nafte

Demogeografija: Kretanja stanovništva (prirodno, mehaničko), dobno – spolne piramide, push – pull faktori, tipovi migracija

Antropološka geografija: Kulture Latinske Amerike, Meksičko – srednjoameričke pretkolumbovske civilizacije, Južnoameričke pretkolumbovske civilizacije, Kulture Amazonije

Jezici – klasifikacija jezika u porodice, grupe, grane. Religije - animizam

Regionalna geografija: Regija Srednje Amerike: Mexico, Karibski otoci – Kuba, zemlje prevlake. Regija Južne Amerike: Brazil, Argentina, Andske zemlje

Način izvođenja nastave i usvajanje znanja

Predavanja ✓	Vježbe	Seminar ✓	Praktikum
Samostalno istraživanje	Terenski rad	Mentorski rad	Konzultacije
Radionice	Diskusija ✓	internet	

Obveze studenata

Usmeni ispit✓	Pismeni ispit✓	Seminarski rad✓	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

Pismeni ispit✓	Usmeni ispit ✓	esej	Praktičan rad
projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje✓	Seminarski rad✓

Literatura**a) obvezna**

Clawson, D. L. (1997): Latin America and the Caribbien, McGraw Hill, 1997.

Kos – Stanišić Lidija (2001): Andske zajednice i prava autohtonih naroda, Politička misao, 38 (2001), str. 138 – 158

Updike J. : Brazil, Sarajevo, 2003 (prijevod)

b) dopunska

Pellegrino, A. (2000): Trends in International Migration in Latin America and the Caribbien, pp. 395 – 408, International Social Science Journal, Vol. 165.

Stren , R (1995): Urban Research in the Developing World, Vol. 3: Latin America
Centre for Urban and Community Studies, University of Toronto.

Robinson, W (1998): (Mal) Development in Central America: Globalization and Social Change, Development and Change 29., 467 – 497.

c) Internet izvori

www.shef.ac.uk/q/quechua/i_INTRO.HTM

<http://country.studies.us/caribbien-islands/>

<http://www.latinsynergy.org/Centralamerica.html>

www.nmnh.si.edu/botany/projects/cpdl/malma.htm

www.latinamerica/geography/amazon.html

www.indian-cultures.com/Cultures/com

NAZIV KOLEGIJA: Praktični metodički rad u nastavi geografije

Ime nositelja kolegija: prof. dr. sc. Damir Magaš
Suradnik u nastavi: Jadranka Brkić-Vejmelka, prof

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 3/6
- **Status kolegija:** obvezni
- **Uvjet upisa kolegija:**
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/3 (3 V = 45)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 2 (45 V*2 = 90; ukupno 90)

Opis/sadržaj kolegija

Osnovu čini hospitiranje nastavi zemljopisa u osnovnoj i srednjoj školi, u svim razrednim odjelima, u što većem broju različitih nastavnih programa, u gimnazijama i u strukovnim školama.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Potrebno je razvijati opće predavačke sposobnosti i kompetencije u sferi odgoja i obrazovanja, te specifične kao što je poticanje projektne nastave, terenske nastave, škole u prirodi i timski rad kao vrlo potrebne metode i oblike rada posebice za nastavu zemljopisa.

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja	Vježbe ✓	Seminar	Praktikum
Samostalno istraživanje	Terenski rad	Mentorski rad	Konzultacije
Radionice ✓	Diskusija ✓	Internet	

Obaveze studenata

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	Esej	Praktični rad ✓
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti	Istraživanje	Seminarski rad

Literatura**a) obvezna**

MATAS, M. (1998.): Metodika nastave geografije, HGD; Zagreb

BRAZDA, M. (1977.): Metode rada s audiovizuelnim sredstvima u nastavi zemljopisa, ŠK, Zagreb

DORN, W., JAHN, W. (1973): Formiranje predodžbi i pojmova u nastavi geografije, ŠK, Zagreb

GLASSER, W. (1994.): Kvalitetna škola, Educa, Zagreb

GLASSER, W. (1999.): Nastavnik u kvalitetnoj školi, Educa, Zagreb

b) dopunska

ITKOVIĆ, Z. (1997.): Opća metodika nastave, Književni krug, Split

KOŠIR, M.; ZGRABLJIĆ, N., RANFL, R.: Život s medijima, Doron, 1999.

MIJATOVIĆ, (1999.): Osnove suvremene pedagogije, HPKZ, Zagreb

MUŽIĆ, (1999.): Uvod u metodologiju istraživanja odgoja i obrazovanja, Educa, Zagreb

SHAPIRO, (1997.): Kako razviti emocionalnu inteligenciju djeteta, Mozaik knjiga, Zagreb

APEL, H.J., (2003.): Predavanje, Erudita, Zagreb

c) Internet izvori

<http://www.carnet.hr/referalni/obrazovni/mkod/naslovnica/zastomet>

http://www.uazg.hr/metodika/z_index.htm

<http://www.teachingideas.co.uk/geography/contents.htm>

NAZIV KOLEGIJA: Geografski seminar**Ime nositelja kolegija: prof. dr. sc. Damir Magaš****Suradnik u nastavi: mr. sc. Josip Faričić**

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 3/6
- **Status kolegija:** Obavezan
- **Uvjet upisa kolegija:** završen preddiplomski studij geografije
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/2 (2 S = 30)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 4(30*2 = 60; ukupno: 60)

Opis/sadržaj kolegija

Osnove pisanja stručnog i znanstvenog rada iz područja geografije. Struktura znanstvenog rada. Temeljne odrednice autorske kartice. Stil pisanja (harvardski sustav, Chicago Manual Style). Posebnosti pisanja geografskih radova. Temeljne metode i koncepti znanstveno-istraživačkoga rada u geografiji. Referiranje izvora podataka. Pretraga literature po knjižničnim analognim i internetskim katalozima (Crolist, CC i dr.).

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Razvijanje znanja i sposobnosti samostalnog pisanja stručnih i znanstvenih radova iz područja geografije. Razvoj geografskog pristupa istraživanju prostora. Promicanje znanstvene etike.

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja	Vježbe	Seminar ✓	Praktikum
Samostalno istraživanje ✓	Terenski rad	Mentorski rad ✓	Konzultacije ✓
Radionice	Diskusija ✓	Internet ✓	

Obveze studenata

Usmeni ispit	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad ✓	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit	Esej	Praktični rad ✓
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje ✓	Seminarski rad ✓

Literatura**a) obvezna**

Key Concepts in Geography, uredili S. L. Holloway, S. P. Rice i G. Valentine, Sage Publications, London, 2003.

Key Methods in Geography, uredili N. J. Clifford i G. Valentine, Sage Publications, London, 2003.

KNIEWALD, J. (1993.): Metodika znanstvenog rada, Multigraf, Zagreb.

SILOBRČIĆ, V. (1999.): Kako sastaviti, objaviti i ocijeniti znanstveno djelo, Medicinska naklada, Zagreb.

SIMONIĆ, A. (2001.): Znanost – Najveća avantura i izazov ljudskog roda, Vitagraf, Rijeka.

VRESK, M. (1997.): Uvod u geografiju, Školska knjiga, Zagreb.
VUJEVIĆ, M. (2000.): Uvod u znanstveni rad, Školska knjiga, Zagreb.

b) dopunska

ČAČINOVIĆ-PUKOVSKI, N. (1981.): Pisanje i mišljenje, Grafički zavod Hrvatske, Zagreb.
FLOGEL-MRŠIĆ, M. (1996.): Znanost i etika, Filozofska istraživanja, Vol. 16, Br. 2, Zagreb, 423-438.
POINCARÉ, H. (1989.): Znanost i hipoteza, Novi svijet, Globus, Zagreb.
SUPEK, I. (1996.): Znanost i etika, Bogolšovska smotra, Vol. 66, Br. 4, Zagreb, 681-690.
TRINAJSTIĆ, N. (1998.): Ogledi o znanosti i znanstvenicima, Matica hrvatska, Zagreb.
domovinski i inozemni geografski časopisi (Hrvatski geografski glasnik, Geoadria, Acta Geographica Croatica i dr.)

c) Internet izvori

<http://www.press.uchicago.edu/Misc/Chicago/cmosfaq/about.html>

NAZIV KOLEGIJA: Prometna geografija

Ime nositelja kolegija: prof. dr. sc. Željka Šiljković
Suradnik u nastavi: Ana Rimanić, prof.

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 3/6
- **Status kolegija:** izborni
- **Uvjet upisa kolegija:**
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/2 (2 P = 30)
- **(Ukupno dana terenske nastave):** 6 dana
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 2 (30 P*3,5 = 105; ukupno: 105)

Opis /sadržaj kolegija

Promet je ključna komponenta ekonomskih, socijalnih, političkih sistema i okoliša. Utječe na ratvoj naselja, regija, i cijelih zemalja, te na razmjestaj stanovanja i lokacije radnih mjesta

Promet djeluje unutar različitih ekonomskih, socijalnih i političkih sistema

Prometna geografija bazira se na proučavanju kretanja dobara, ljudi, i informacija kroz prostor.

Kolegij proučava obilježja i djelovanje prometnih sistema iz nekoliko perspektiva, uključujući važnost transportnih troškova, ekonomski razvoj, javni prijevoz kroz primjenu GIS-a, statističkih metoda, samostalnih istraživanja

Ključne teme: Pojam i ciljevi prometne geografije, Sastavni dijelovi prometnih sistema, Povijesni razvoj prometa, Ekonomski učinci prometa, Promet i ekonomski razvoj, Teretni i intermodalni promet, Zračni promet, Kopneni – cestovni i željeznički promet, Problemi javnog gradskog prometa, Promet i okoliš

Način izvođenja nastave i usvajanje znanja

Predavanja ✓	Vježbe	seminar✓	Praktikum
Samostalno istraživanje ✓	Terenski rad	Mentorski rad	Konzultacije ✓
radionice	Diskusija ✓	internet	

Obveze studenata

Usmeni ispit✓	Pismeni ispit✓	Seminarski rad✓	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

Pismeni ispit✓	Usmeni ispit (A,B,J) ✓	esej	Praktičan rad
projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti ✓	istraživanje	Seminarski rad✓

Literatura

a) obvezna

- Malić, Adolf (1998): geoprometna obilježja svijeta, Zagreb , 1998.
- Taaffe Edward J; Gauthier, Morton E; O Kelly E: Geography of Transportation, (sec ed.) Prentice- Hall, 1996
- Hoyle, B, Knowles R . Modern Transport Geography, London 1998.
- Hanson S: The Geography of Urban Transportation, New York, (sec. Ed), 1995.
- Stražinčić Nikola: Pomorska geografija svijeta, ŠK , Zagreb ?
- De Neufville Richard: Airport systems, New York Prentice – Hill, 2003.

b) dopunska

- Stipetić, Antun: Adriatic Railways line as a port of Adriatic – ionian traffic koridor, Promet, 13 (2001) 2/3, str. 205 – 209.
- Petik František: High – speed railways in the world, Suvremeni promet 23 (2003), ¾, str. 196 – 203.
- Sabolović Rudolf: kombinirani promet, Suvremeni promet 16 (1996), 17“, str. 15 – 18.
- Dundović Čedomir: kontejneri u kombiniranom prometu, Suvremeni promet, 15(1995), ½, str. 98- 103.
- Tojagić Milan: luke kao stjecišta kombiniranog prometa i tijekom robe, Suvremeni promet 15 (1995), ½, str. 45- 47.
- Ostojić Marijo: Mreža plovnih puteva Europe i transkontinentalni plovni put Rajna – Majna – Dunav, Naše more 47 (2000), ½, str. 35 – 42.
- Zelenika Ratko : Održivi razvitak prometa u 21 st, Zbornik radova Ekonomskog fakulteta u Rijeci 19 (2001)1 str. 193 – 213.
- Trupac Igor: promet u Europskoj Uniji, Suvremeni promet 17 (1997) ½, str. 21 – 25.
- Kolar – Dimitrijević Mira: Promet u Hrvatskoj prošlosti, Ceste i mostovi, 41 (1995), 11/12, str. 343 – 348.

c) internet izvori

- www.wbln0018.worldbank.org/transport/utrs.nsf
- www.unctad.org
- www.uic.asso.fr
- www.hrvatske-ceste.hr
- www.hznet.hr
- www.jadroagent.hr/ports.htm
- www.portfocus.com/croatia/
- <http://euroship.t35.com/html/>
- <http://europe/misc/portsite.htm#port>

NAZIV KOLEGIJA: Turističke regije svijeta**Ime nositelja kolegija: doc. dr. sc. Nikola Glamuzina**

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 3/6
- **Status kolegija:** izborni
- **Uvjet upisa kolegija:** položen Uvod u turističku geografiju
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/2 (1 P + 1 S = 30)
- **(Ukupno dana terenske nastave):** odrađuje se u okviru cjelokupne terenske nastave na III godini
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 2 (15 P*3,5 = 52,5; 15 S*2 = 30; ukupno: 82,5)

Opis/sadržaj kolegija

Težište sadržaja Turističkih regija svijeta je na regionalizaciji Zemlje s turističko-geografskog gledišta tj. podjeli svijeta na velike turističke regije. Također se proučavaju specifičnosti svake regije s naglaskom na europski kontinent, razvojni trendovi te glavne turističke destinacije unutar svake velike regije.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

Uvođenje studenata u uočavanje geografskog aspekta svjetske turističke ekonomije i njenu geografsku analizu.

Načini izvođenja nastave i usvajanja znanja

PREDAVANJA ✓	VJEŽBE	SEMINAR ✓	PRAKTIKUM
SAMOSTALNO ISTRAŽIVANJE	TERENSKI RAD	MENTORSKI RAD	KONZULTACIJE ✓
RADIONICE	DISKUSIJA ✓	INTERNET ✓	

Obveza studenata

USMENI ISPIT ✓	PISMENI ISPIT ✓	SEMINARSKI RAD ✓	ESEJ	AKTIVNO SUDJELOVANJE U NASTAVI ✓

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	esej	praktični rad
projekt	kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti ✓	istraživanje ✓	seminarski rad ✓

Literatura**a) obvezna**

- Blažević, I. – Pepeonik, Z. (2000.), Turistička geografija, Školska knjiga, Zagreb
- Debbage, K. G. – Ioannides, D. (ed.) (1998.), The economic geography of the tourist industry: a supply-side analysis, Routledge, London
- Geić, S. (2002.), Turizam i kulturno-civilizacijsko naslijeđe, Veleučilište u Splitu, Split
- Pepeonik, Z. (2003.), Turistička geografija svijeta, Školska knjiga, Zagreb
- Williams, S. (1998.), Tourism geography, Routledge, London

b) dopunska

Znanstveni članci i drugovi znanstveni radovi s područja turističke geografije publicirani u odgovarajućim časopisima.

c) Internet izvori

Svjetska turistička organizacija (www.world-tourism.org/)